

ยุทธศาสตร์การบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำ
แบบบูรณาการและยั่งยืน (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

คณะกรรมการด้านการวางแผนและกำหนดมาตรการ
แก้ไขปัญหาลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
(กย.น.)

14 มกราคม 2555

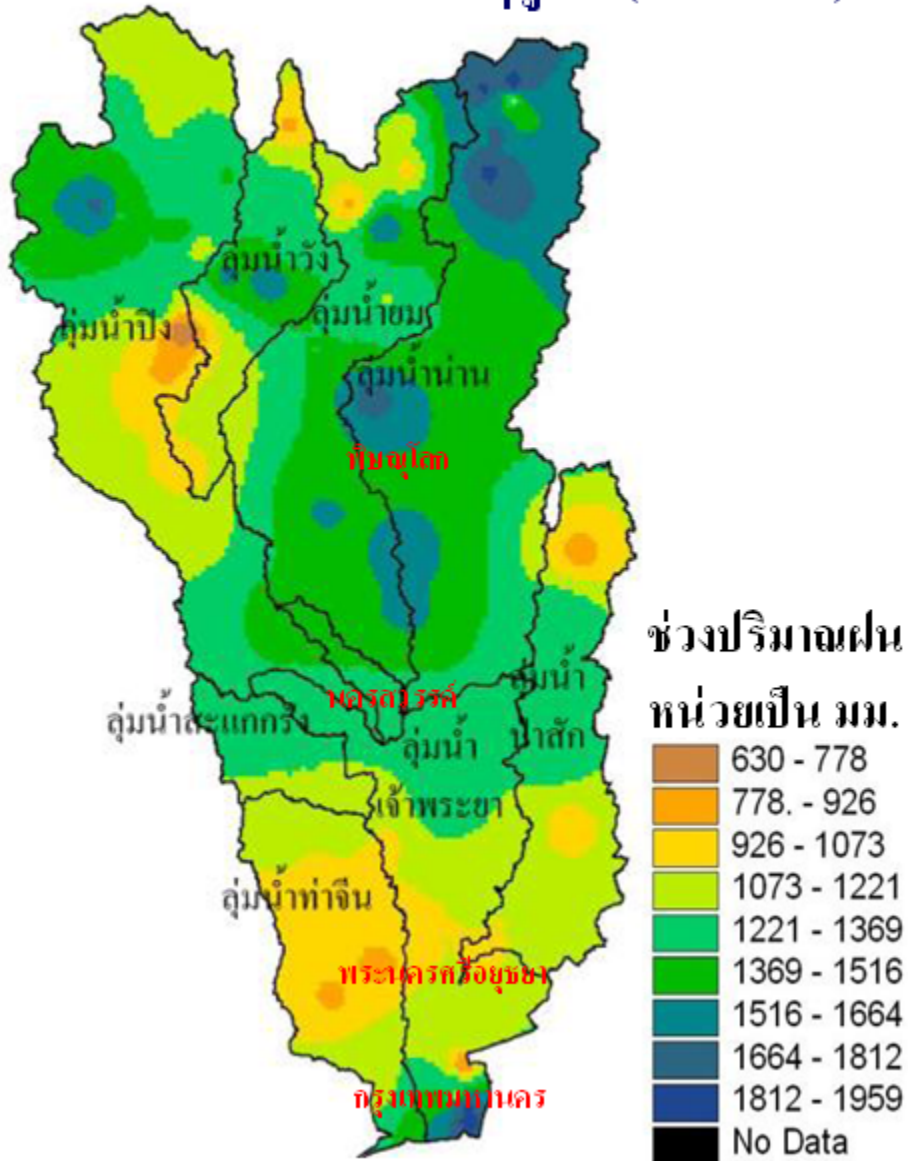
หลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์

หลังเกิดอุทกภัยในปี พ.ศ. 2554 คณะอนุกรรมการวางระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการวางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ได้

- ❖ จัดทำแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของกลุ่มน้ำต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
- ❖ จัดทำกรอบการลงทุนตามแผนปฏิบัติการ เพื่อลดผลกระทบจากอุทกภัยในอนาคต
- ❖ จัดทำแนวทางการเสริมสร้างรายได้ เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของ เกษตรกร และ คนเมือง (เมือง พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม) และเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ
- ❖ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดิน และป่าไม้ ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

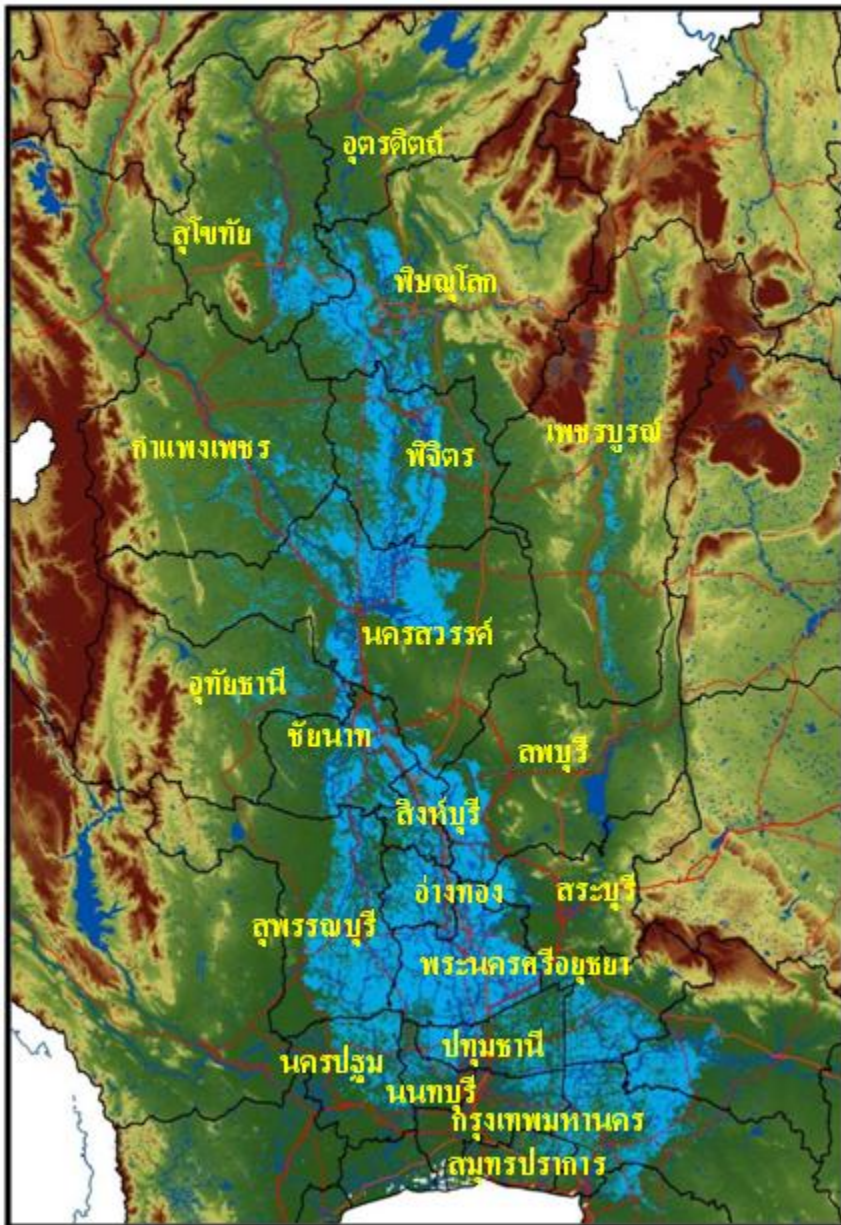
ปริมาณฝนตกในปี พ.ศ.2554

ปริมาณฝนสะสมช่วงฤดูฝน (พ.ค.-ต.ค.)

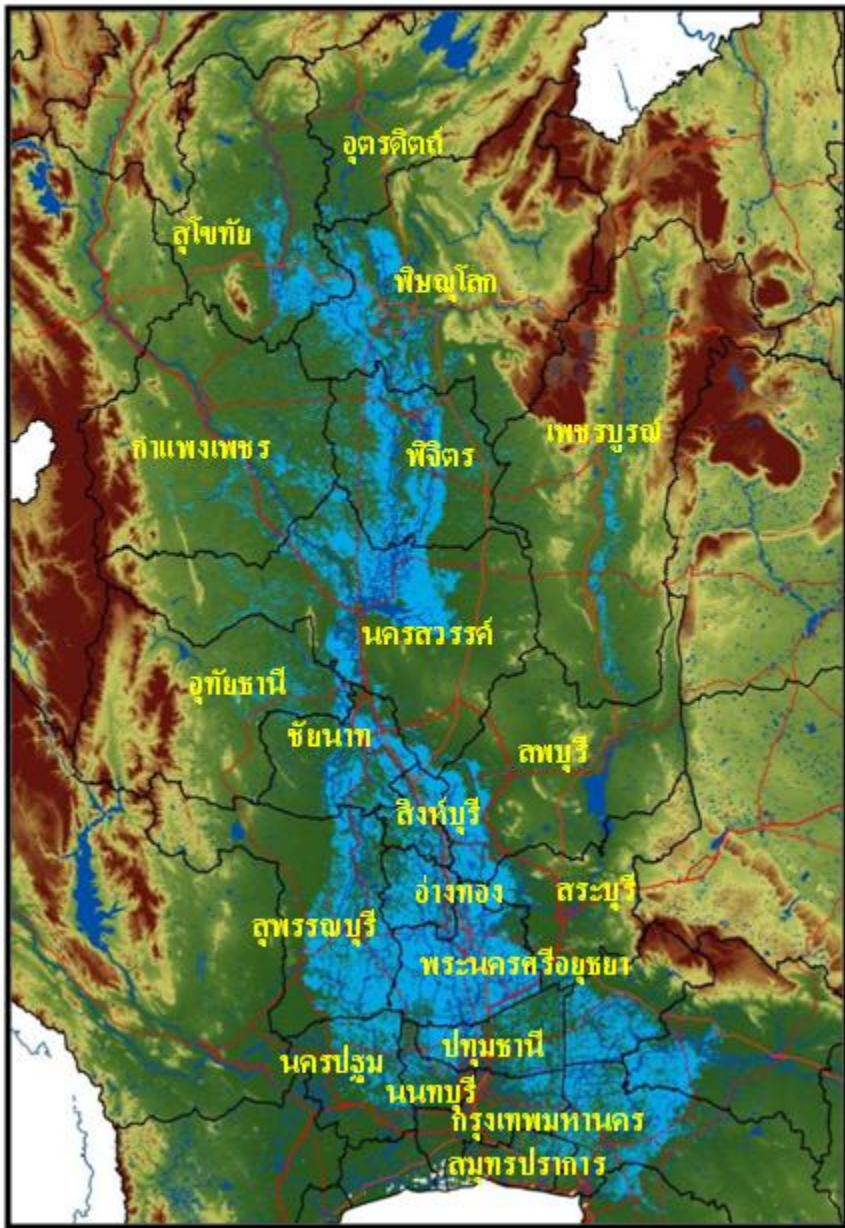

เดือน	ปริมาณฝนปี 2554 (มม.)		ปริมาณฝนเฉลี่ย 30 ปี (มม.)	
	เหนือ	กลาง	เหนือ	กลาง
พ.ค.	259	197	173	178
มิ.ย.	222	205	154	127
ก.ค.	252	193	180	134
ส.ค.	297	242	221	171
ก.ย.	322	271	220	279
ต.ค.	140	232	116	205
รวม	1,492	1,340	1,064	1,094

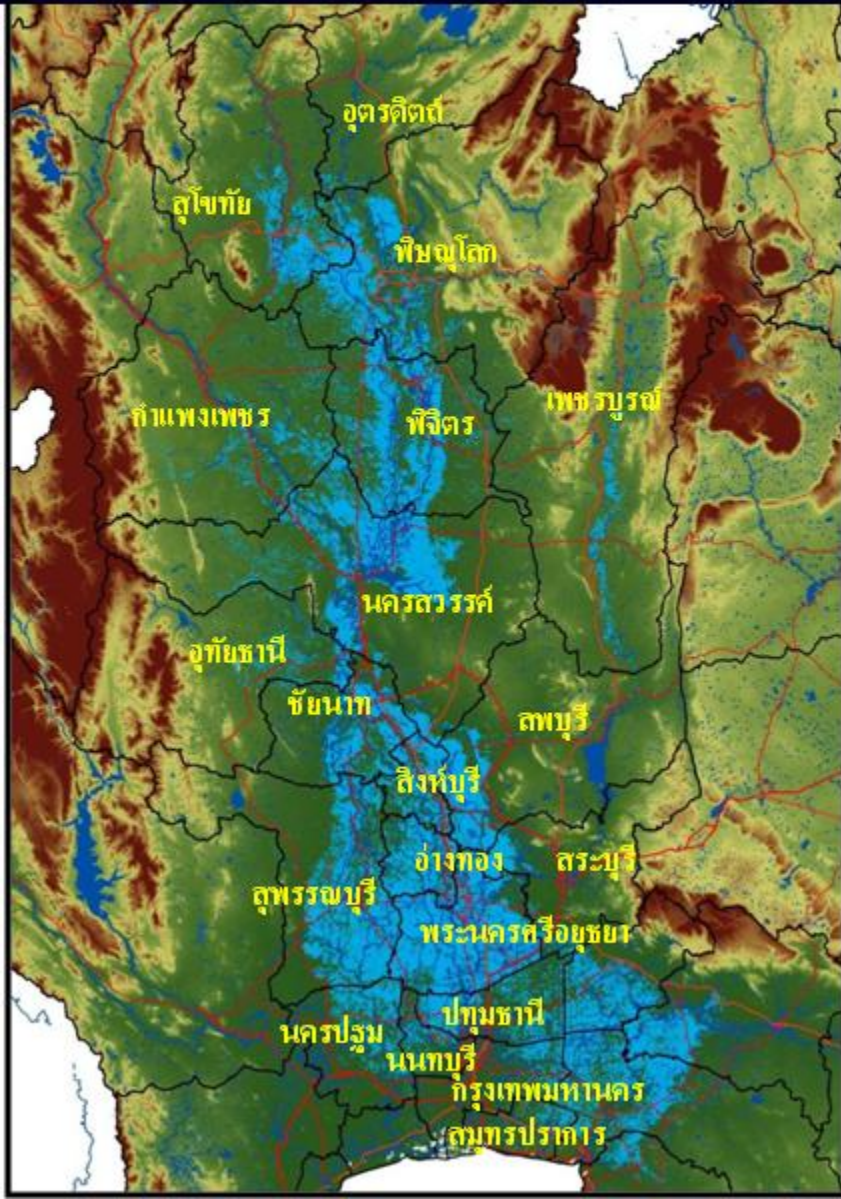
พื้นที่น้ำท่วมจากเหตุการณ์อุทกภัยปี พ.ศ.2554 : พื้นที่เกษตรกรรมชนบท

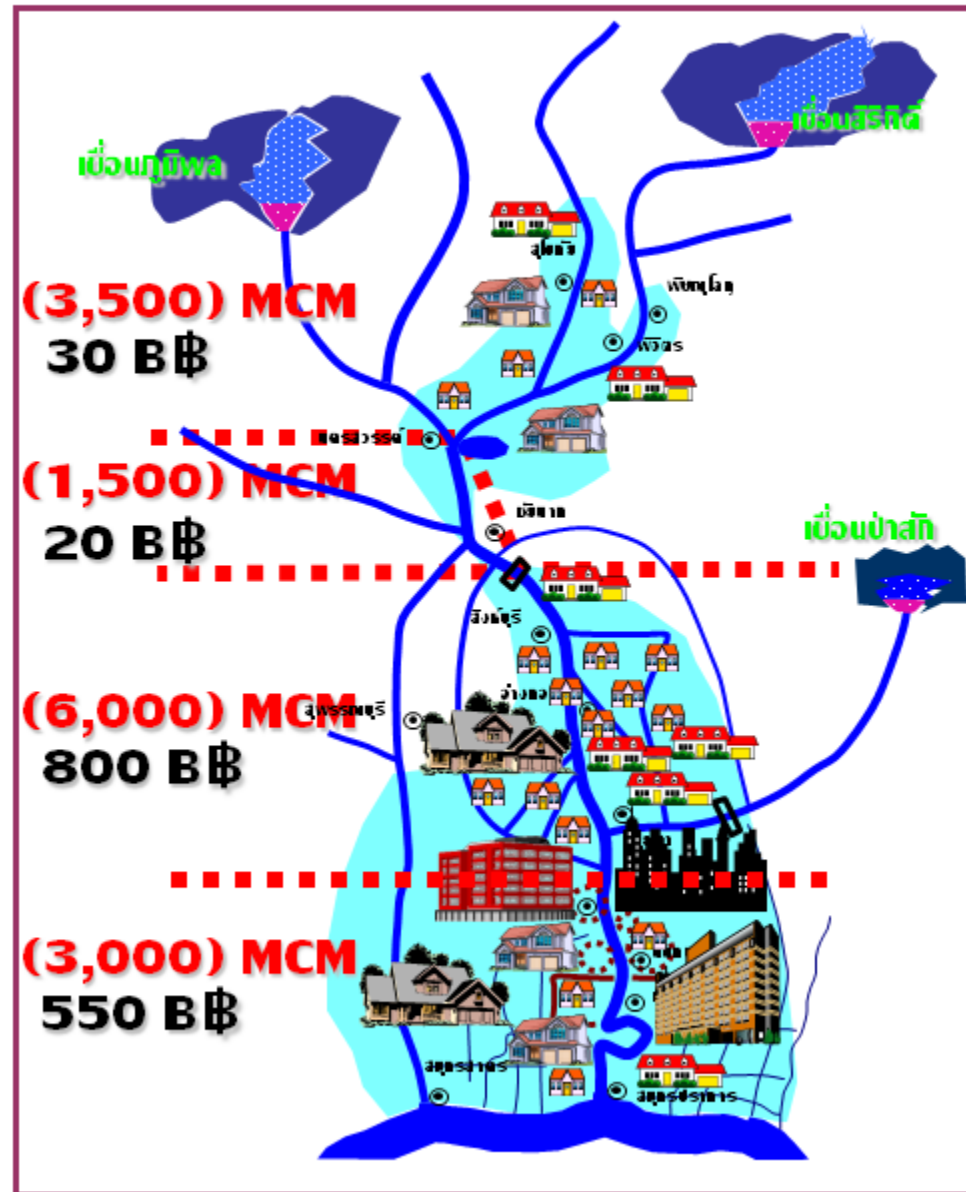
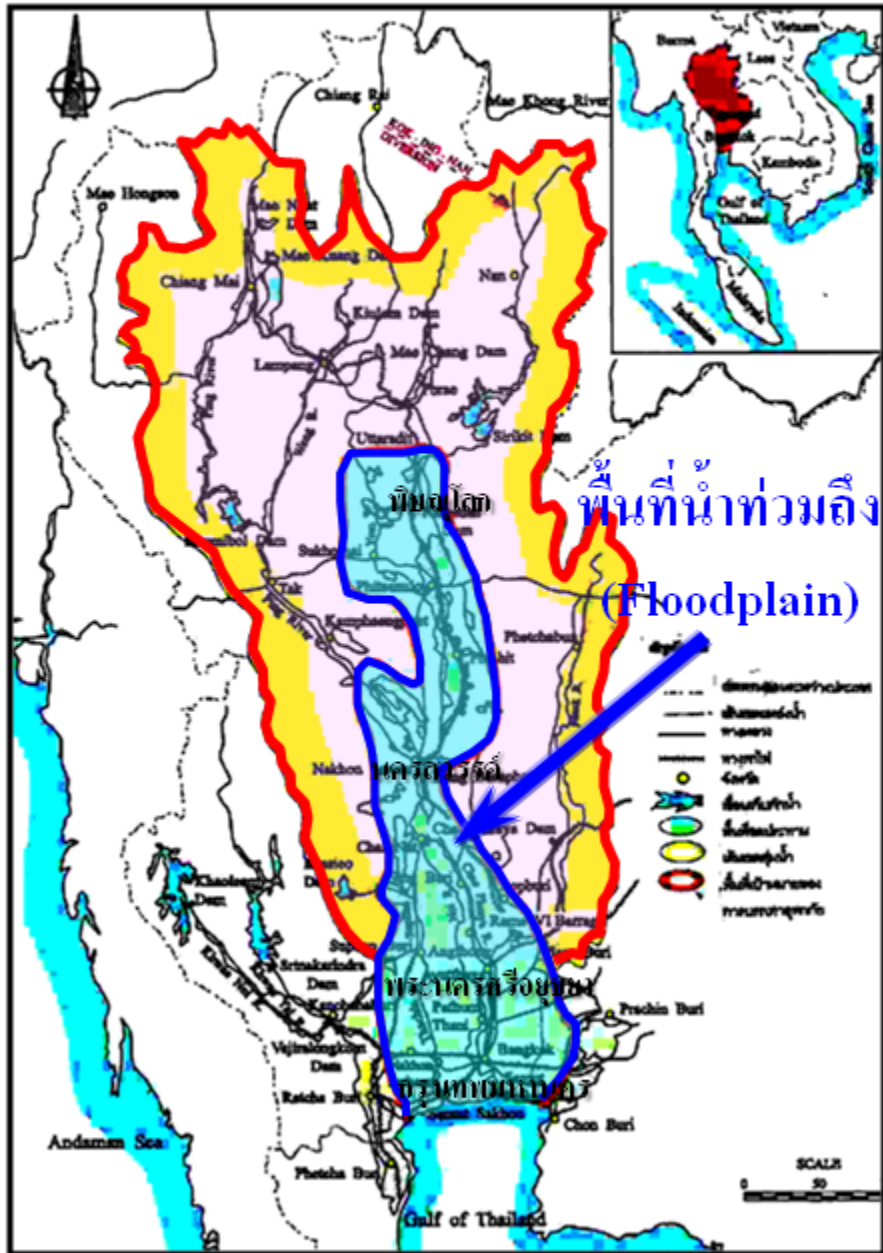
พื้นที่น้ำท่วมจากเหตุการณ์อุทกภัยปี พ.ศ.2554 : พื้นที่ชุมชนเมือง

พื้นที่น้ำท่วมจากเหตุการณ์อุทกภัยปี พ.ศ.2554 : พื้นที่อุตสาหกรรมและ สาธารณูปโภค

ปี พ.ศ. 2554 : ความเสียหายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ Floodplain

ความเสียหาย 1,400 B฿

ยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการแก้ไขปัญหอุทกภัย ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาอย่างยั่งยืน

Principles & Keywords

- ยอมรับนำท่วมเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ และทำให้เกิดความสมดุลของ
ทรัพยากรน้ำ-ที่ดิน-มนุษย์ เพื่อให้ปลอดภัย มีน้ำเพียงพอสำหรับ
อุปโภค-บริโภค การประกอบอาชีพ และการรักษาระบบนิเวศที่ดี
- การจัดการอุทกภัย จะต้องจัดการให้น้ำมีที่ไป (โดยแม่น้ำ (River) / ทางระบายน้ำ
หลาก (Floodway)) และจัดการให้น้ำมีที่อยู่ (โดยพัฒนาแก้มลิงแม่น้ำ)
- ปรับปรุงผังการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สัมพันธ์กับผังน้ำ และบริหารจัดการอุทกภัย
ที่เกิดขึ้นให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด รวมทั้งสร้างเสริมรายได้และสร้างความ
มั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาสังคม

ยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมภัย ในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาอย่างยั่งยืน

Principles & Keywords

- แก้ไขภัยแล้ง และระบบนิเวศ ไปพร้อมๆ กันกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมภัย
- ใช้ “เศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่” เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ
- จัดให้มีองค์กรกลาง (Single Command Authority) เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการน้ำบนฐานข้อมูลกลางและผลประโยชน์ของประเทศ
- สร้างความเข้าใจให้ประชาสังคมทุกภาคส่วนในพื้นที่ลุ่มน้ำ ทั้งที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วมถึง (Floodplain) และนอกพื้นที่น้ำท่วมถึง เพื่อให้เกิดการยอมรับ และให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำท่วมภัย

สรุปมาตรการ การบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำเจ้าพระยาแบบบูรณาการและยั่งยืน

มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง

กันขระดับปิดล้อมพื้นที่ชุมชน

การปรับปรุงสภาพลำน้ำและกัน
ป้องกันน้ำล้นตลิ่ง

แอ่งชะลอการไหล (ธรรมชาติ/
สร้างขึ้น)

ช่องผันน้ำท่วมฝั่งตะวันออก

เขื่อนเก็บกักน้ำ

มาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง

งานปรับปรุงเกณฑ์จัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำ

การบริหารจัดการพื้นที่อุทกน้ำท่วมเป็นประจำ

เสริมสร้างมาตรการ
ควบคุมและแนะแนว

การแนะแนวพัฒนาที่ดิน

ควบคุมการขุดลอกน้ำบาดาล

การตอบโต้ความ
เสียหายจากอุทกภัย

การพยากรณ์น้ำท่วมและ
ระบบเตือนภัย

การผจญอุทกภัย

การฟื้นฟูภายหลังน้ำท่วม

มาตรการตอบสนอง
ด้านการเงิน

การให้เงินช่วยเหลือ

การประกันอุทกภัย

การบริหารจัดการแหล่งน้ำ

กฎระเบียบและองค์กร

ที่มา : JICA (2542) และกรอบประสานฯ
สำนักงานทรัพยากรน้ำฯ (2543)

องค์ประกอบหลักที่ใช้ในการบริหารจัดการอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำ

พื้นที่ ต้นน้ำ

- ❑ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าและดินเพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล
- ❑ การสร้างอ่างกักเก็บน้ำอย่างเหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำ
- ❑ การควบคุมการใช้ที่ดินและการพัฒนาการใช้ที่ดินที่ชัดเจน

พื้นที่ กลางน้ำ

- สร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันพื้นที่เศรษฐกิจหลักของจังหวัด
- ปรับพื้นที่เกษตรกรรมชลประทานในพื้นที่น้ำท่วมถึงรองรับ
ยอดน้ำหลากและเพิ่มรายได้
- การควบคุมใช้ที่ดินและการพัฒนาการใช้ที่ดินที่ชัดเจน

พื้นที่ ปลายน้ำ

- สร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันกลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ
- สร้างทางน้ำหลากหรือทางผันน้ำอ้อมพื้นที่กลุ่ม
- การควบคุมใช้ที่ดินและการพัฒนาการใช้ที่ดินที่ชัดเจน

องค์ประกอบหลักที่ใช้ในการบริหารจัดการอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำ (ต่อ)

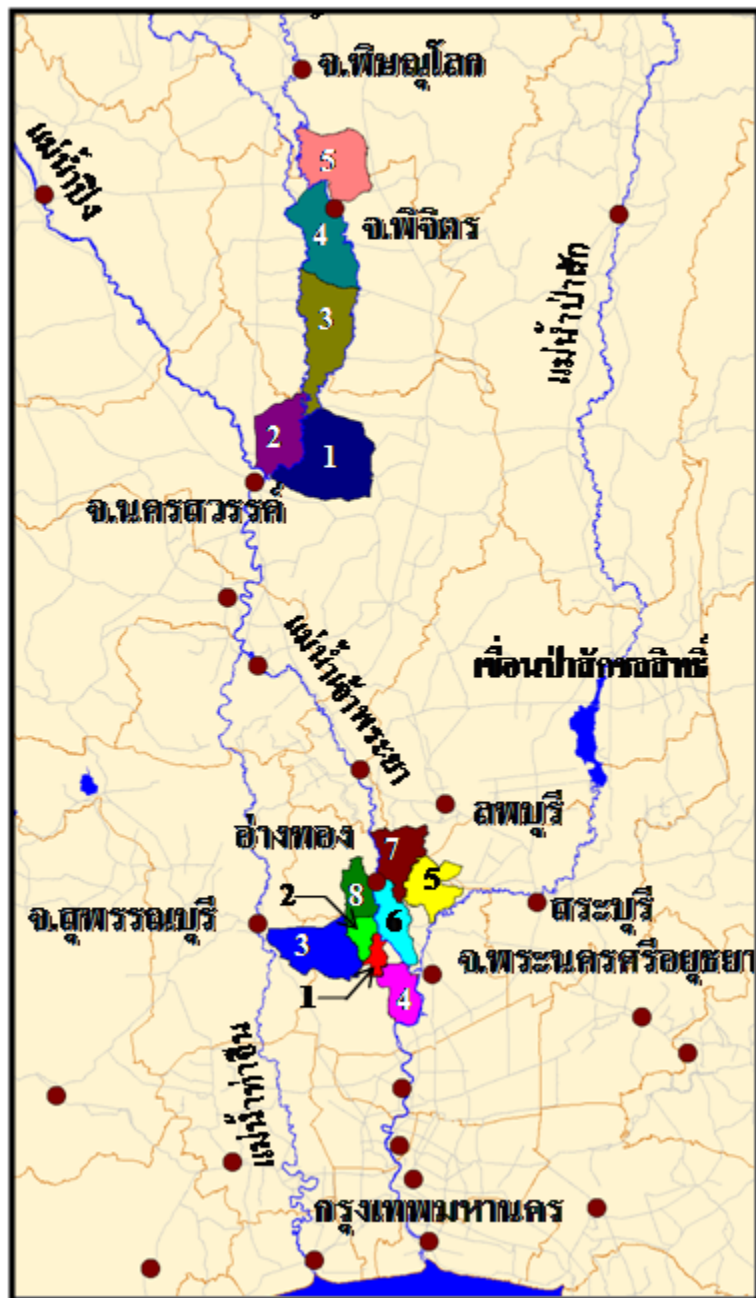
➤ จัดทำระบบฐานข้อมูล และระบบพยากรณ์และเตือนภัยที่ดี และทันสมัย

➤ จัดให้มีกฎหมาย / การชดเชยที่มีประสิทธิผล และสอดคล้องกับความจริง

➤ จัดให้มีองค์กรบริหารจัดการน้ำรวมแบบเบ็ดเสร็จ (Single Command Authority) บนฐานข้อมูลและผลประโยชน์ของประเทศ

➤ การสร้างความเข้าใจ การยอมรับและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พื้นที่เกษตรชลประทานและพื้นที่ชุ่มน้ำที่จะนำมาใช้เป็นแก้มลิงแม่น้ำ

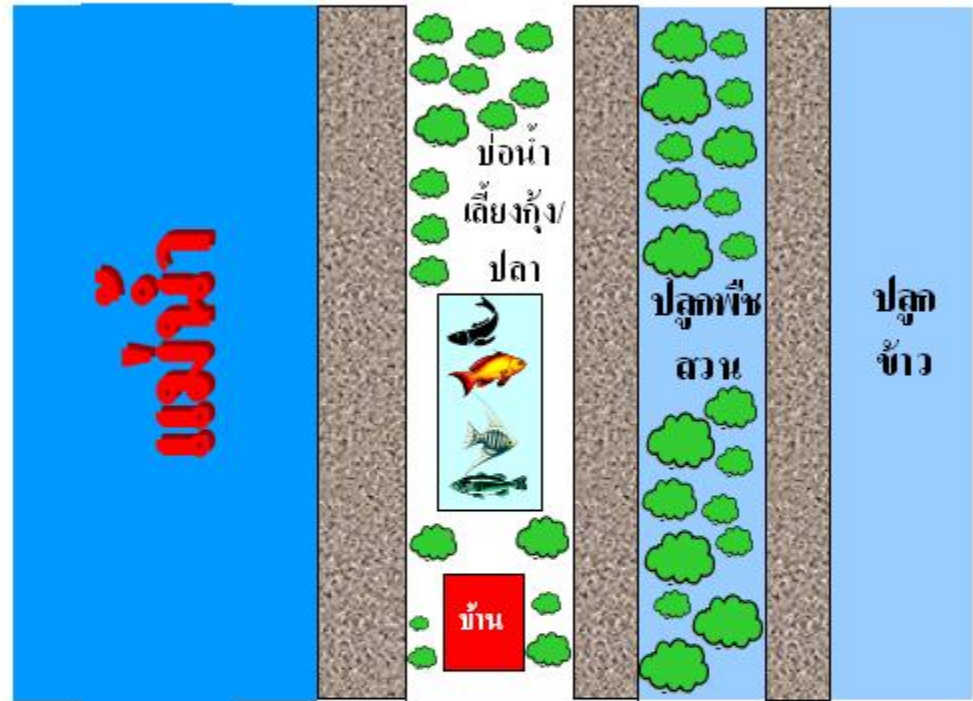
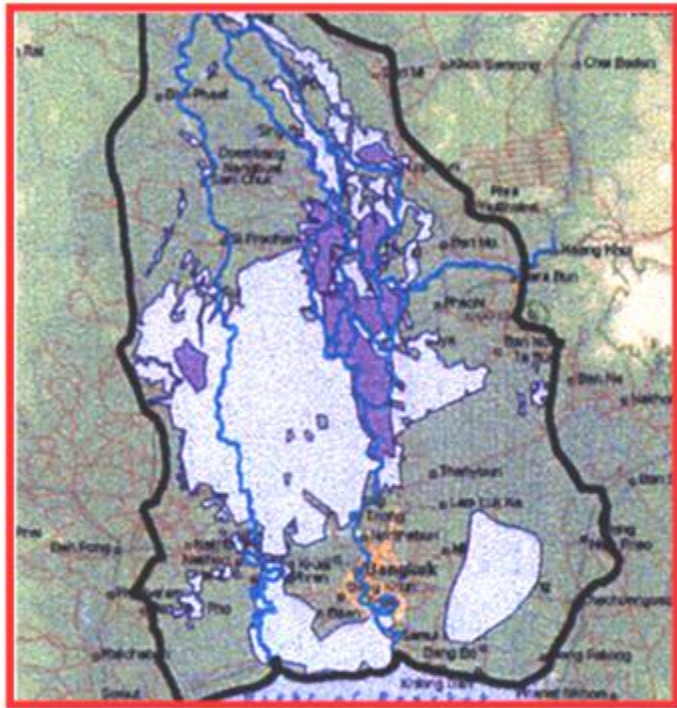
ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน

ลำดับที่	พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
1	บึงบอระเพ็ด-ชุมแสง	500
2	ชุมแสง-เก้าเลี้ยว-อ.เมืองนครสวรรค์	200
3	ตะพานหิน-บางมูลนาก-โพทะเล	400
4	อ.เมืองพิจิตร-อ.โพธิ์ประทับช้าง	350
5	อำเภอบางกระทุ่ม	350
รวม		1,800

ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง

ลำดับที่	พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
1	บางบาล(1)	500
2	ป่าโมก-ผักไห่	69
3	ผักไห่-บางยี่ขัน	350
4	บางบาล(2)	160
5	ลอมพลู-มหาราช	200
6	กุสุมาทอง-บางปะหัน	160
7	ไชโย-บ้านแพรก	200
8	อ่างทองตะวันตก	100
รวม		1,329

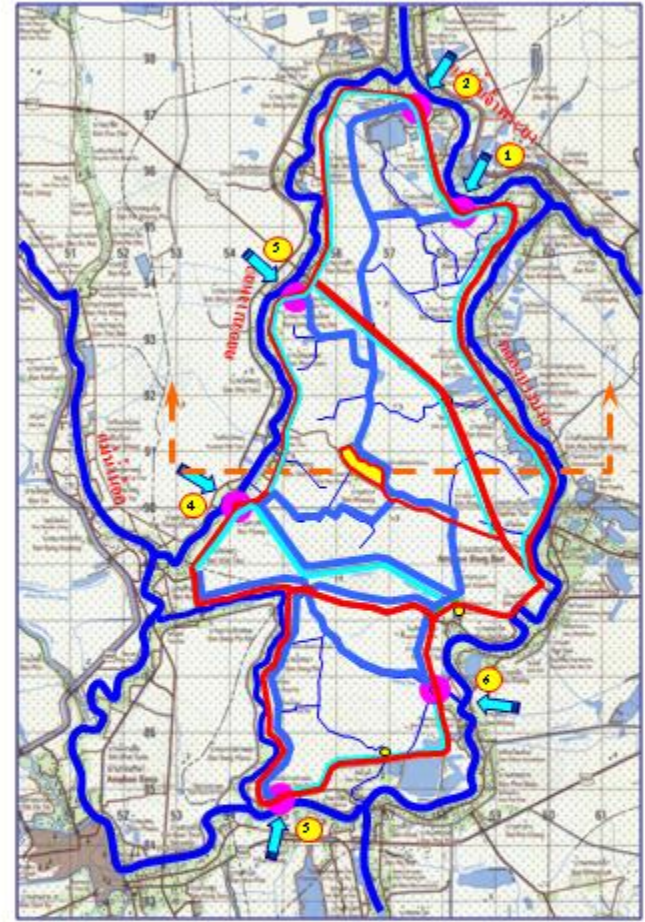
ตัวอย่างรูปแบบการบริหารจัดการ/ปรับปรุงพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่น้ำท่วมถึง เพื่อการบรรเทาอุทกภัยขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ และ เสริมสร้างรายได้ของเกษตรกร

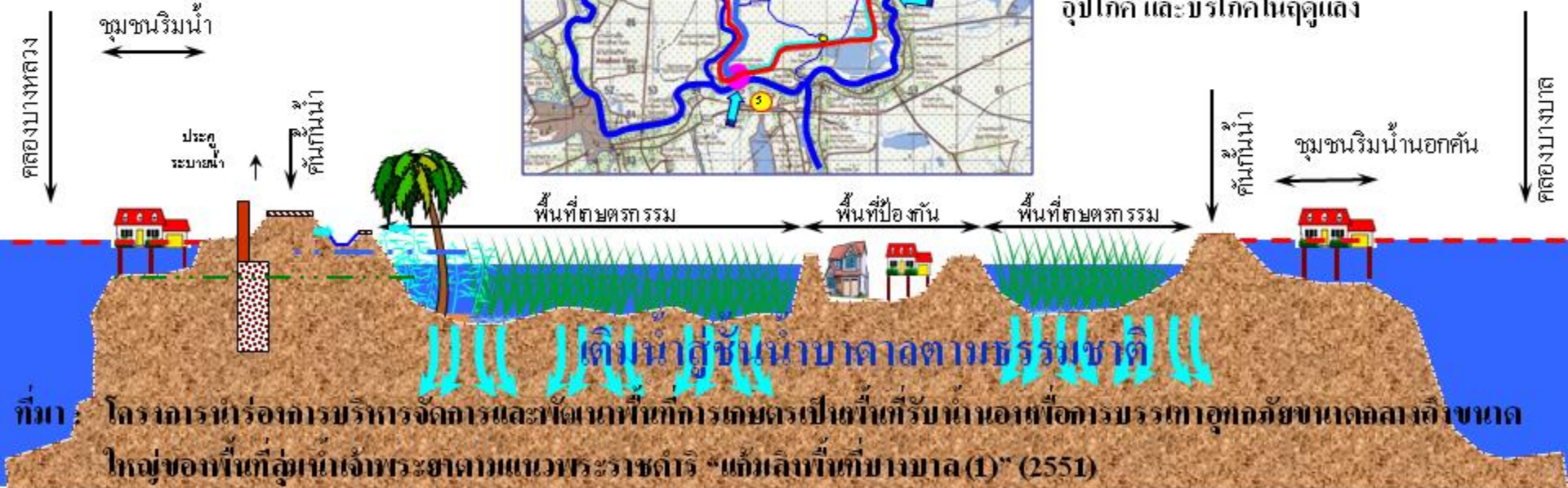
ตัวอย่างแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ Floodplain (แก้มลิงแม่น้ำ) ช่วงฤดูน้ำหลาก

ช่วงฤดูน้ำหลาก

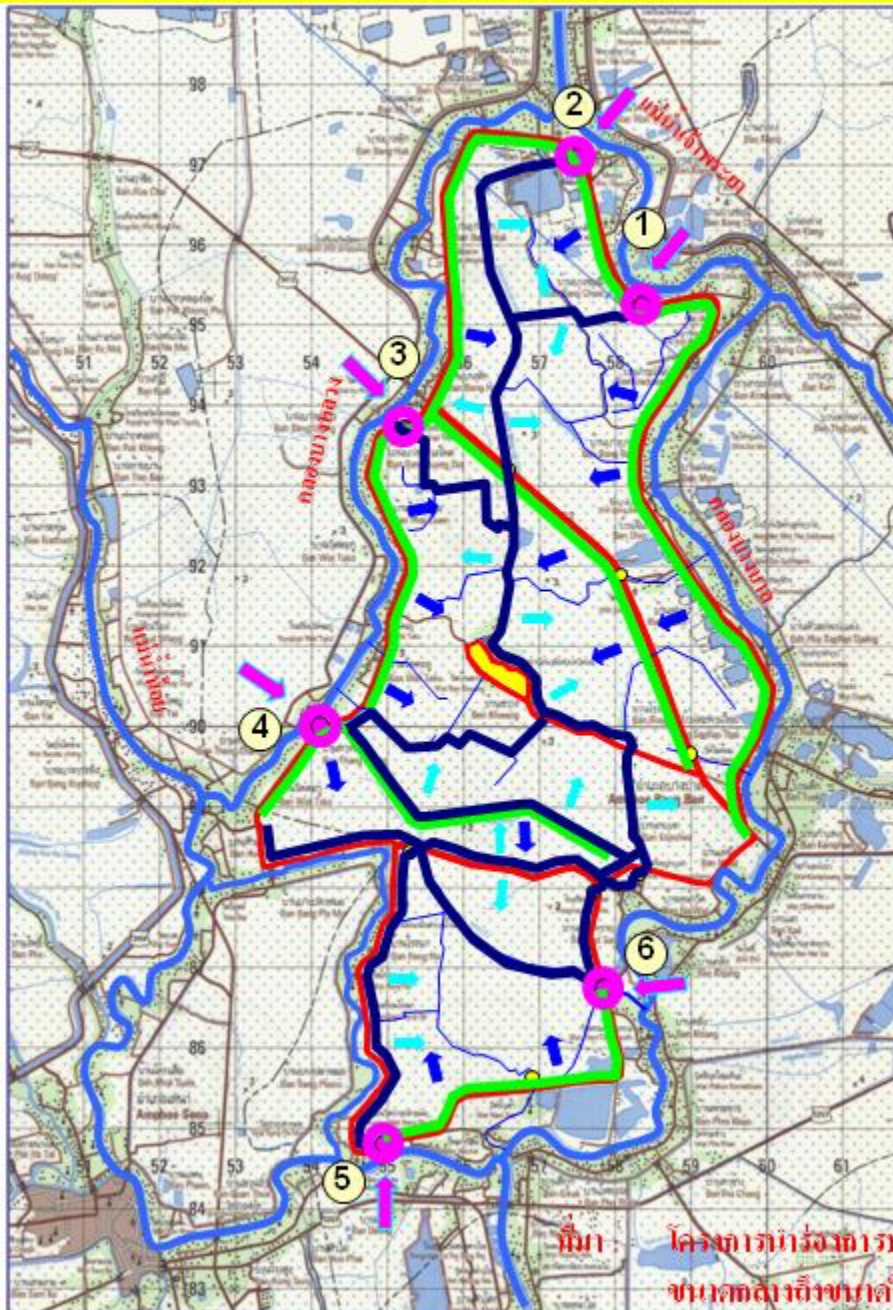
❖ เมื่อระดับน้ำภายนอกสูงเกิน
 ดิ่งจะเปิดประตูรับน้ำเข้าสู่
 พื้นที่เพื่อลดความเสียหาย
 โดยรวมจากอุทกภัยขนาด
 กลางและขนาดใหญ่

- 1) ประตูระบายน้ำทั้ง 6 แห่ง: จะทำหน้าที่ผันน้ำเข้าพื้นที่บางขาด 1 เมื่อระดับน้ำภายนอกสูงและใช้ในการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในกรณีที่ระดับน้ำภายนอกต่ำกว่าระดับน้ำในพื้นที่
- 2) เครื่องสูบน้ำ: หากมีความจำเป็นต้องระบายน้ำออกจากพื้นที่โครงการ ในกรณีที่ระดับน้ำภายนอกสูงกว่าระดับน้ำในพื้นที่สามารถใช้เครื่องสูบน้ำได้
- 3) คลองระบายน้ำ: จะทำหน้าที่กระจายน้ำเข้าเก็บกักในพื้นที่บางขาด 1 และเป็นทางระบายน้ำออกจากพื้นที่ รวมทั้งเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการอุปโภค และบริโภคในฤดูแล้ง

ตัวอย่างแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ Floodplain (แก้มลิงแม่น้ำ) ช่วงฤดูแล้ง

❖ **หลังน้ำหลากจะเพิ่มผลผลิตข้าวโดยการจัดการน้ำให้
เพียงพอ/ดูแลราคาข้าว**

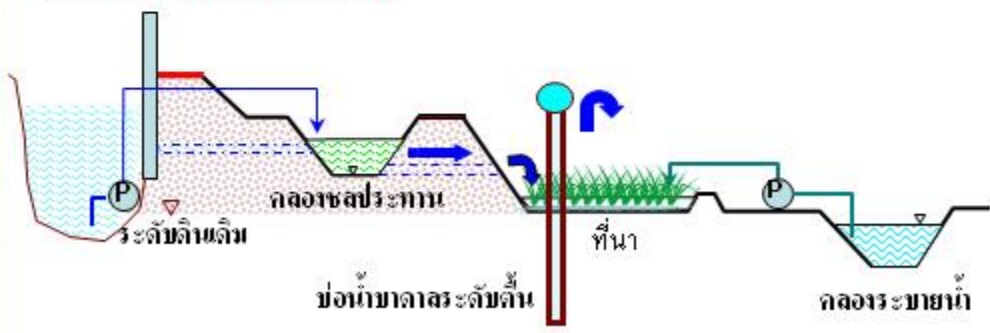
แผนการปลูกข้าวในพื้นที่แก้มลิงแม่น้ำ

- ครั้งที่ 1 : ธันวาคม - มีนาคม
- ครั้งที่ 2 : มีนาคม - มิถุนายน
- ครั้งที่ 3 : กรกฎาคม - ธันวาคม

สถานีสูบน้ำและคลองชลประทาน : สูบน้ำจากแม่น้ำเข้าสู่
คลองชลประทานและปล่อยเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรม

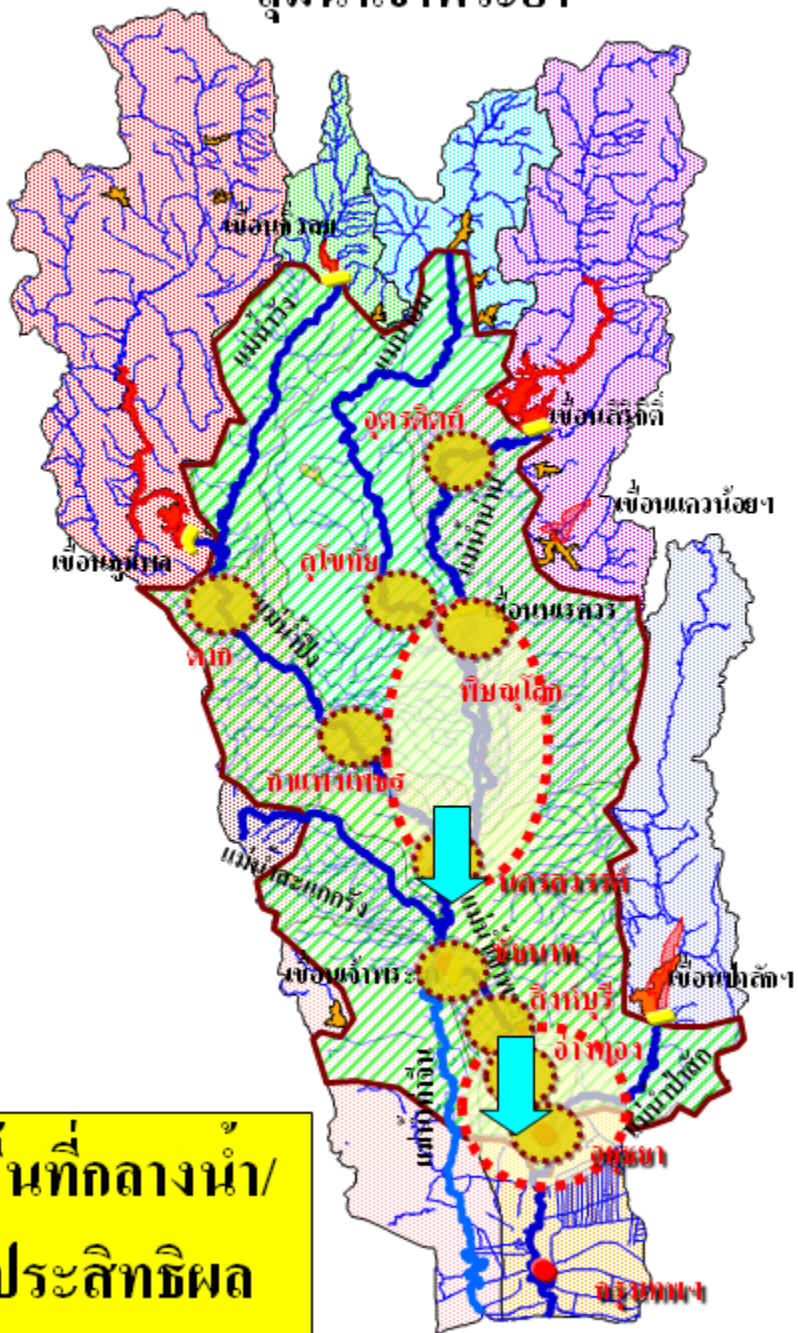
คลองระบายน้ำในพื้นที่ : ปิด/เปิด ประตูระบายน้ำให้มีน้ำ
อยู่ในคลองเพื่อเกษตรกรรมสามารถนำไปใช้ได้

ขื่อน้ำบาดาลระดับตื้น

ที่มา : โครงการร่วมระหว่าง วิชาการจัดการ และพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่ที่รับน้ำเองเพื่อการบรรเทาอุทกภัย
ขานภาคกลางของมูลนิธิอุทกพัฒน์จากพระยาชลประทานแนวพระราชดำริ "แก้มลิงที่แก้มบางมด (1)" (2551)

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

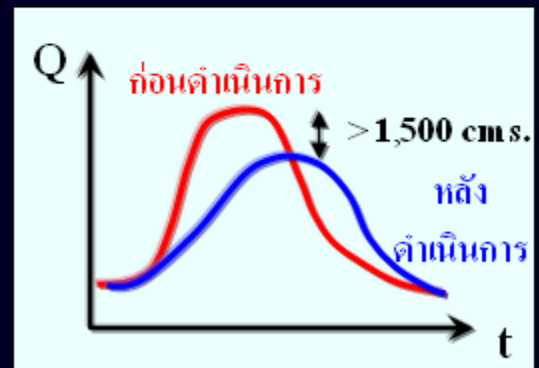

การดำเนินการ

ค่าลงทุน (MB)

➤ สร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันพื้นที่เศรษฐกิจหลักของจังหวัด	10,000
➤ ปรับพื้นที่เกษตรกรรมชลประทานในพื้นที่น้ำท่วมถึงรองรับน้ำหลากและเพิ่มรายได้	60,000
➤ การควบคุมการใช้ที่ดินและการพัฒนาการใช้ที่ดินที่ชัดเจน	5,000
➤ อื่น ๆ (ปรับปรุงลำน้ำ, ระบบพยากรณ์)	4,000
รวม	79,000

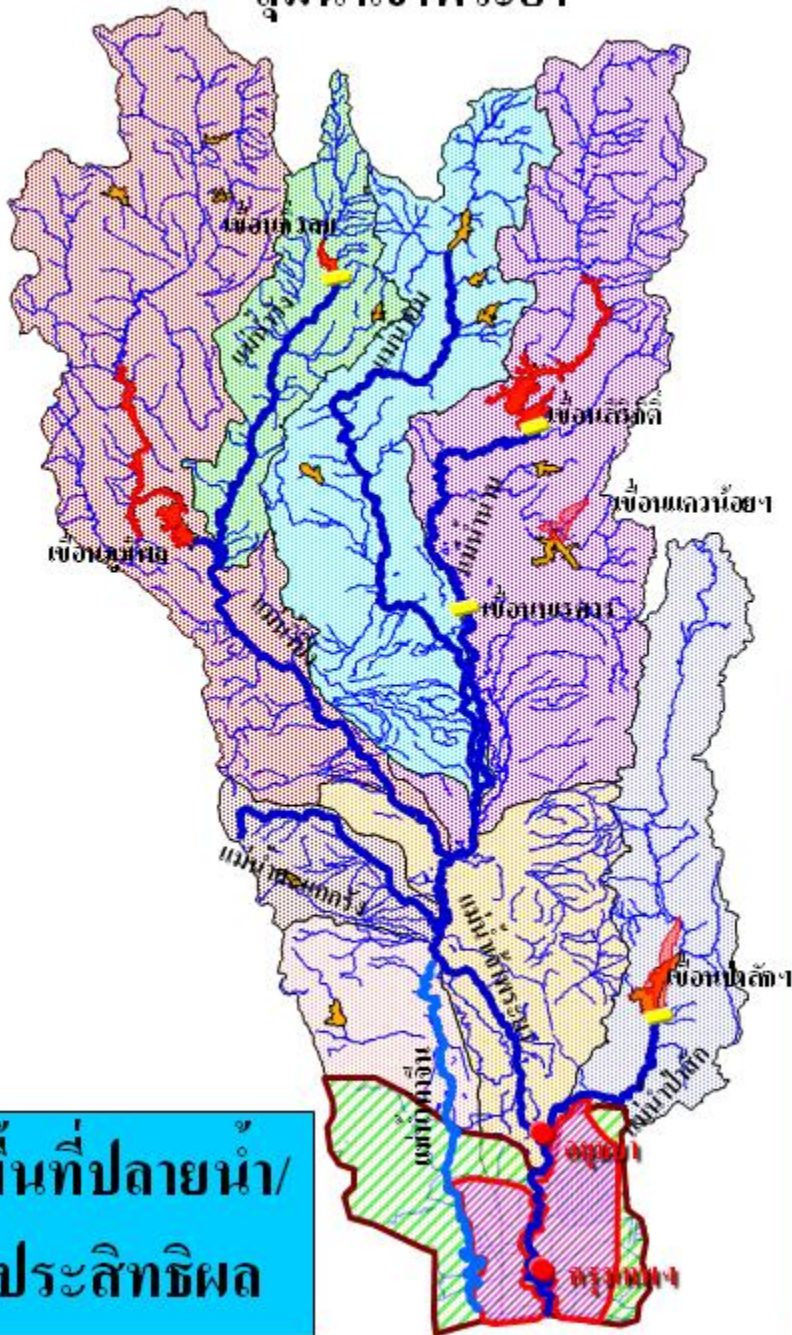
ประโยชน์ที่ได้รับ

ลดปริมาณน้ำหลากได้ไม่น้อยกว่า 1,500 ลบ.ม./วินาที

พื้นที่กลางน้ำ/ประสิทธิผล

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

การดำเนินการ

การลงทุน (MB)

➤ สร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันกลุ่มพื้นที่ที่ 20,000
เศรษฐกิจหลักของประเทศ

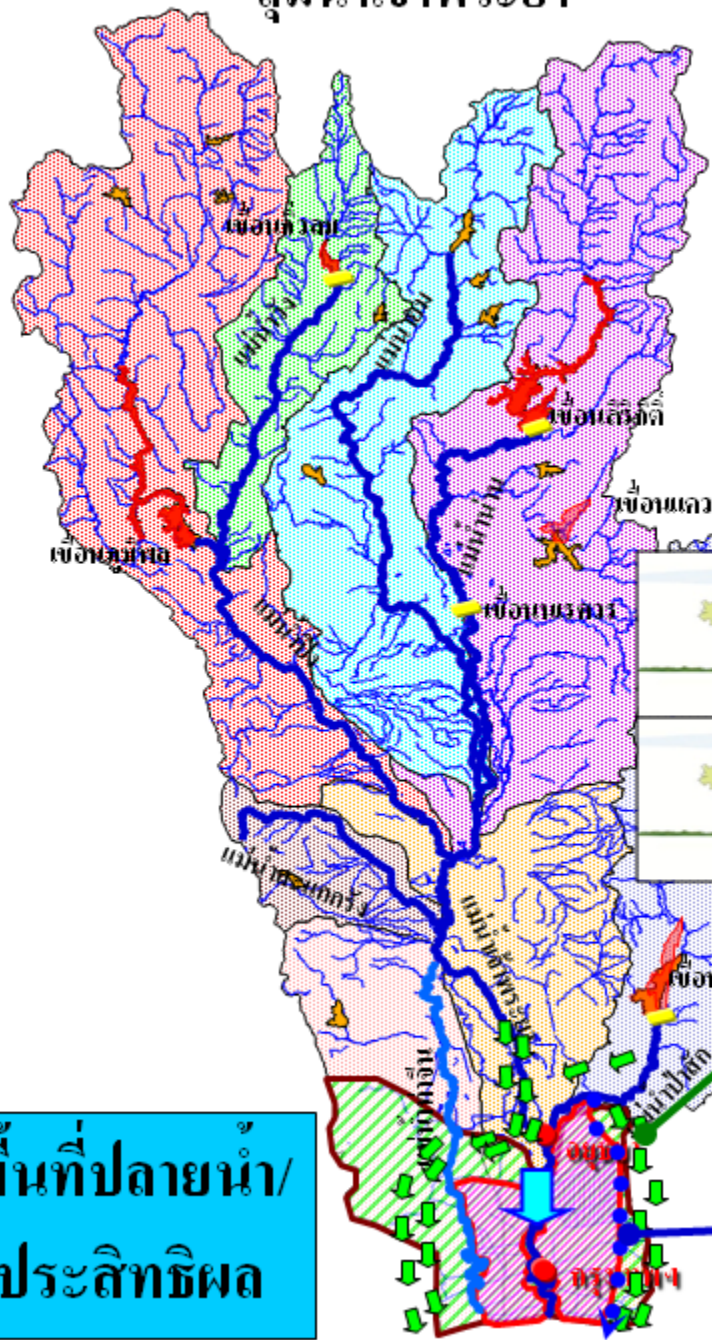

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

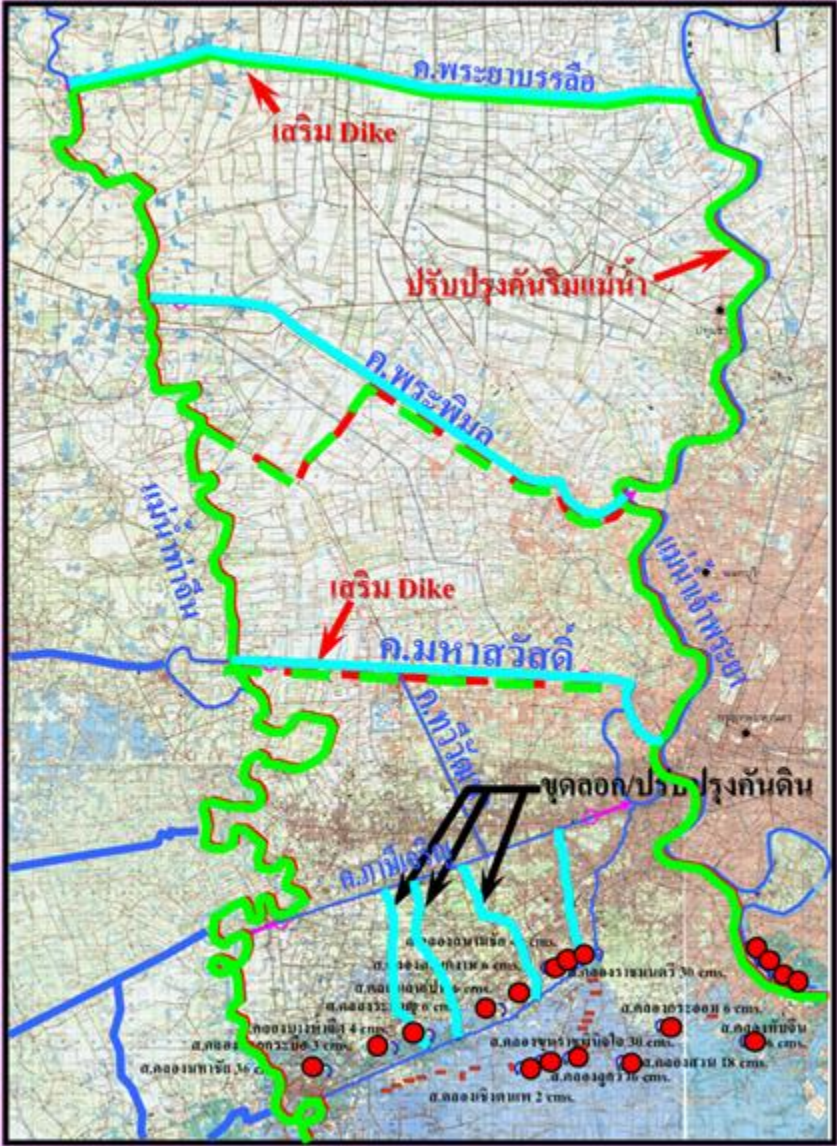
การดำเนินการ

การลงทุน (MB)

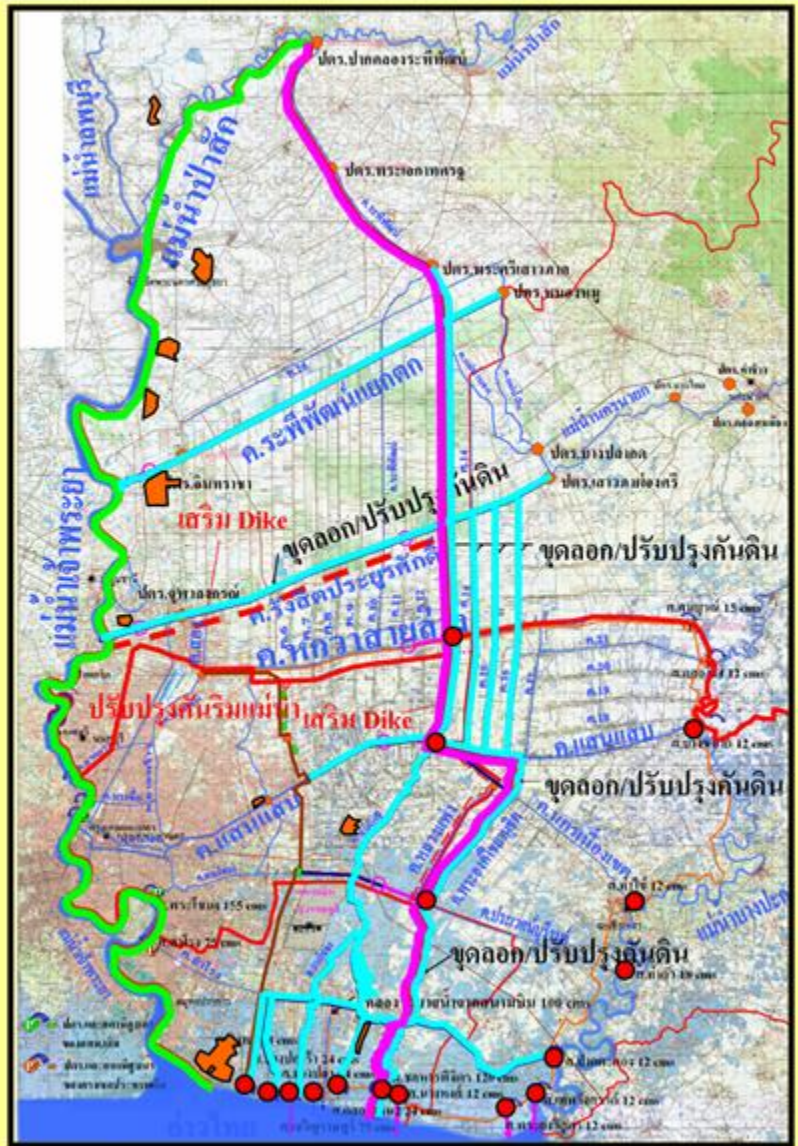
- สร้างพื้นที่ปิดล้อมป้องกันลุ่มพื้นที่ 20,000
เศรษฐกิจหลักของประเทศ
- สร้างทางน้ำหลากหรือทางผันน้ำอ้อม 120,000
พื้นที่ลุ่ม

กลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจหลัก (ชุมชนเมือง พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และสาธารณูปโภค)

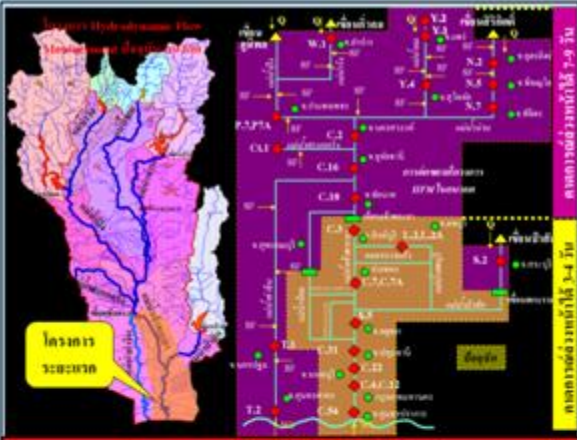
ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา
(พื้นที่ประมาณ 2,500 ตร.กม.)

ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา
(พื้นที่ประมาณ 3,860 ตร.กม.)

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ระบบฐานข้อมูล/เตือนภัยที่ดี

มีการรณรงชชยชยวษาที่ สอดคล้งกับความเป็นจริง

มีระบบ Single Command ที่ดี

มีระบบประชาศัฒน์พันธ์ สร้างความ เข้ใจ/การมีส่วนร่วมที่ดี

สรุปความสัมฤทธิ์ผลของมาตรการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

1. เพิ่มพื้นที่ป่าไม้

2. มีน้ำเก็บกักมากขึ้น → เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง

3. พื้นที่เกษตรกรรมชลประทานประมาณ 2 ล้านไร่ ได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวและรองรับยอดน้ำหลาก

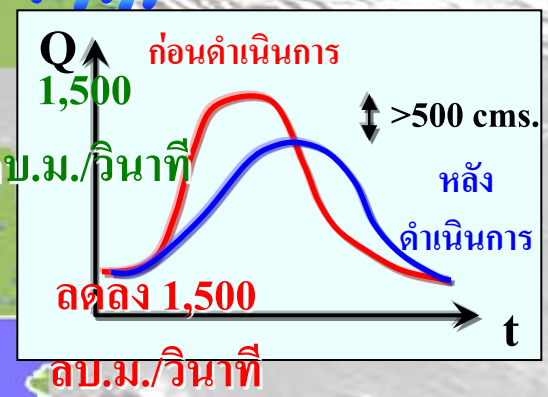
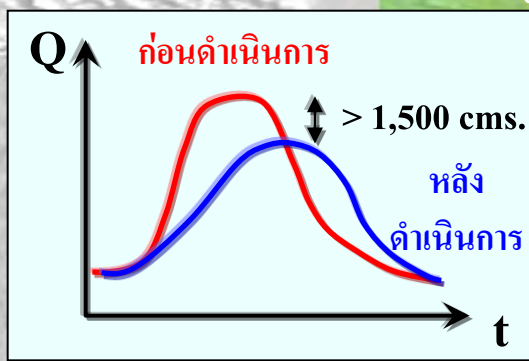
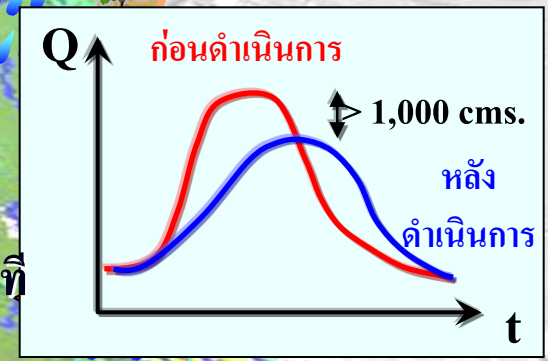
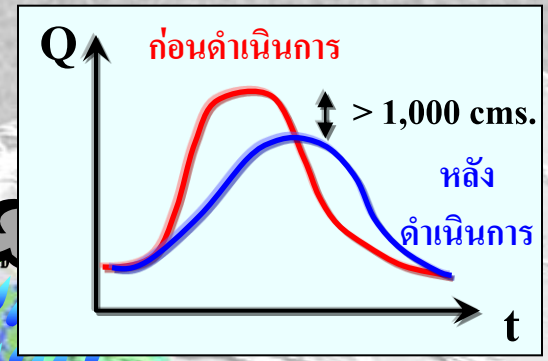
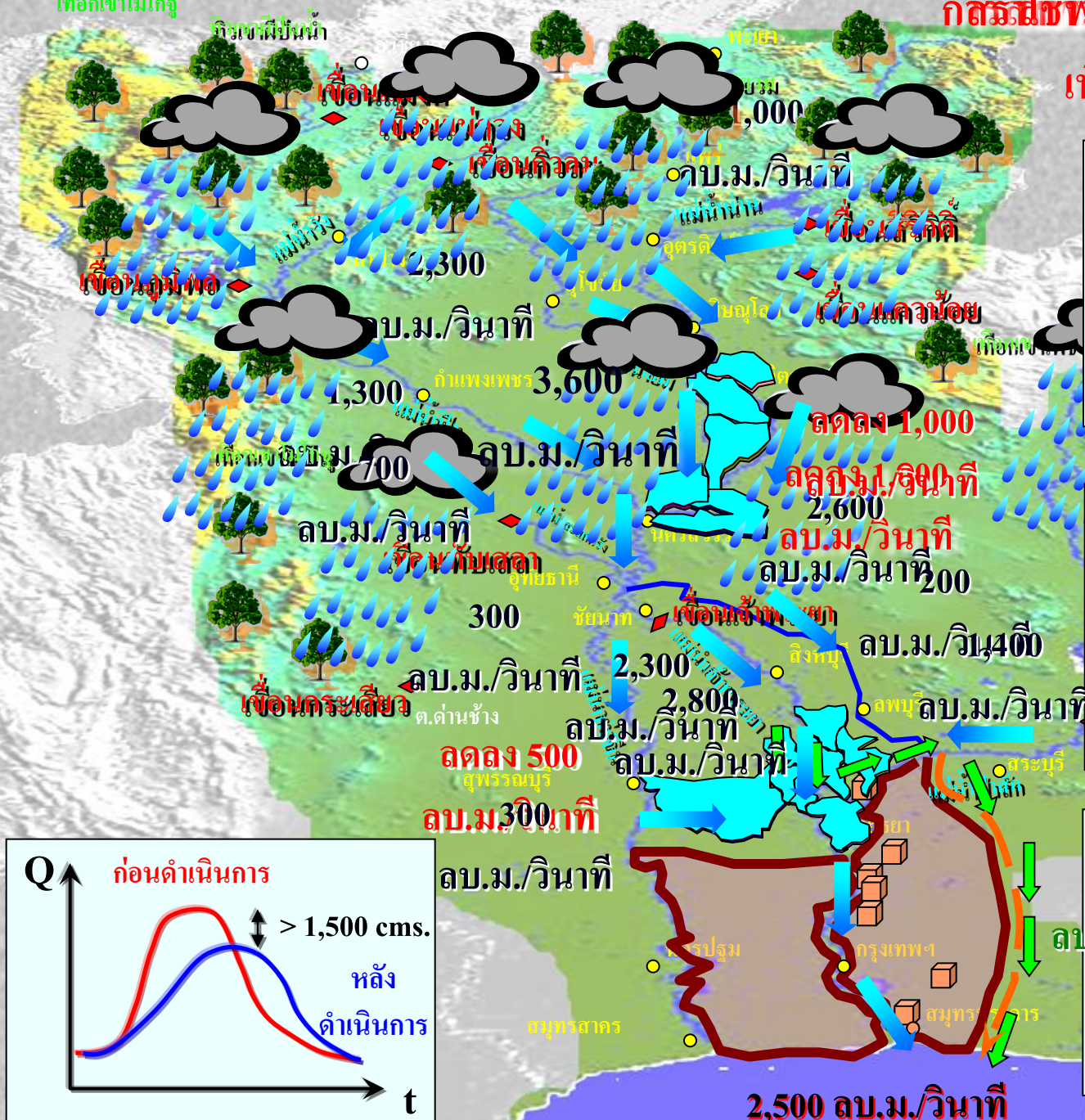
4. มีการควบคุมการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ/มีทางน้ำหลาก/มีสาธารณูปโภคเพิ่ม

5. น้ำไม่ท่วมกลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและของจังหวัด

เทือกเขาโมโกจู

กิ่งเขาผีปันน้ำ

การมีพื้นที่เกษตรกรรมที่ปริมณฑล
เพื่อให้เกิดผลกระทบด้านน้ำท่วม

2,500 ลบ.ม./วินาที

ลบ.ม./วินาที

งานที่ดำเนินการ และแผนงาน
(แผนเวลา และแผนการใช้งบประมาณ)
การดำเนินการ

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ

รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1. การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่า และระบบนิเวศ	1. โครงการฟื้นฟู และอนุรักษ์ดินต้น น้ำ โดยการปลูกป่า สร้างฝายแม่ และอนุรักษ์ดินต้นน้ำ ของแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน สะแกกรัง ทำจีน และ ป่าสัก	10,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม / กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
	2. โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำในกลุ่มน้ำ ปิง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่ม น่าน ลุ่มน้ำป่าสัก	50,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ

รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
2. แผนงานการบริหารจัดการเขื่อนเก็บน้ำหลัก และการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศประจำปี	พัฒนาแผนการบริหารน้ำในเขื่อนสำคัญในลุ่มน้ำสำคัญ และจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในกรณีต่าง ๆ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลน้ำและที่เกี่ยวข้องสู่สาธารณชน	งบปกติ	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็นต้นไป	กรมชลประทาน/ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ

รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
3. แผนฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้	1. จัดทำทางน้ำหลาก (floodway) และหรือทางผันน้ำ (flood diversion channel) ขนาดไม่น้อยกว่า 1,500 ลบ.ม./วินาที รวมทั้งถนนและอาคารองค์ประกอบเพื่อรับน้ำหลากจาก แม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางตะวันออกหรือทั้ง 2 ฝั่ง	120,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็นต้นไป	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวง คมนาคม/สำนัก นายกรัฐมนตรี
	2. โครงการจัดทำผังการใช้ที่ดิน/และการใช้ประโยชน์ที่ดินในผัง รวมทั้งจัดทำพื้นที่ปิดล้อมพื้นที่เศรษฐกิจ	50,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็นต้นไป	
	3. โครงการปรับปรุงสภาพลำน้ำสายหลัก และคันริมแม่น้ำส่วนที่เหลือ	7,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็นต้นไป	

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
4. แผนการพัฒนา คลังข้อมูล ระบบ พยากรณ์ และเตือนภัย	โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูล ระบบ พยากรณ์ ระบบเตือนภัย รวมทั้งจัดตั้ง องค์กร กฎระเบียบที่จำเป็นและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	3,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	สำนักนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ

รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
5. แผนงานเผชิญเหตุ เฉพาะพื้นที่	เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันน้ำเข้าสู่ ระบบการสูบน้ำหรืออุโมงค์ระบายน้ำ รวมทั้งการฟื้นฟูคลองลัด คันกันน้ำ พระราชดำริ และคันกันน้ำริมตลิ่งของ แม่น้ำเจ้าพระยา	งบปกติ	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์/ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม/ กระทรวงคมนาคม

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
6. แผนงานการกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่เพื่อการรับน้ำ	โครงการปรับปรุงพื้นที่เกษตรชลประทานให้เป็นแก้มลิง แม่น้ำประมาณ 2 ล้านไร่รองรับน้ำหลากได้ 6,000-10,000 ล้าน ลบ.ม. สามารถปลูกข้าวนาปรังได้ปีละ 2 ครั้ง ข้าวนาปี 1 ครั้ง ประกอบด้วยพื้นที่ชลประทานของโครงการพิษณุโลกและของโครงการเจ้าพระยาใหญ่และพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่	60,000	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็นต้นไป	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/ กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
7. แผนงานปรับปรุงองค์กร เพื่อบริหารจัดการน้ำ	<p>1. ในสถานะเร่งด่วน ให้มี คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อบริหาร จัดการแผนปฏิบัติการภายใต้แผน แม่บทการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำ สามารถสั่งการ ติดตามการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ</p> <p>2. ให้มีคณะกรรมการจัดการ ทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นการ ถาวร</p>	งบปกติ	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	สำนัก นายกรัฐมนตรี/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มงานโครงการ แผนเวลาและแผนการใช้งบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

แผนงาน	กลุ่มโครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ระยะเวลา จัดทำโครงการ (ปี)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
8. การสร้างความเข้าใจ การยอมรับ และการมี ส่วนร่วมในการบริหาร จัดการอุทกภัยขนาด ใหญ่ของทุกภาคส่วน	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน เกิดความเข้าใจ และรับรู้ถึง ความก้าวหน้าของภาครัฐเกี่ยวกับ แผนงานการบริหารจัดการน้ำ และเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็นและบริหารจัดการ น้ำ ผ่านเวทีประชาคม รวมถึงมีการ อบรมอาสาสมัครให้ในท้องถิ่น	งบปกติ	ตั้งแต่ปีที่ 1 เป็น ต้นไป	สำนัก นายกรัฐมนตรี/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

งบประมาณรวม 300,000 ล้านบาท

หมายเหตุ : กำหนดเริ่มงานโครงการตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2555

องค์ประกอบของงานหลัก (Back bone) เร่งด่วน
ที่ต้องดำเนินการเพื่อบรรเทาความเสียหาย
จากอุทกภัย อันอาจจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2555

ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 6 ถึง 8 เดือนข้างหน้า

เป้าหมายการดำเนินการ

➤ ลดระดับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากอุทกภัย
ปี พ.ศ.2555

➤ หากเกิดอุทกภัยเช่นปี พ.ศ.2554 จะต้องให้มี
ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมน้อยที่สุด

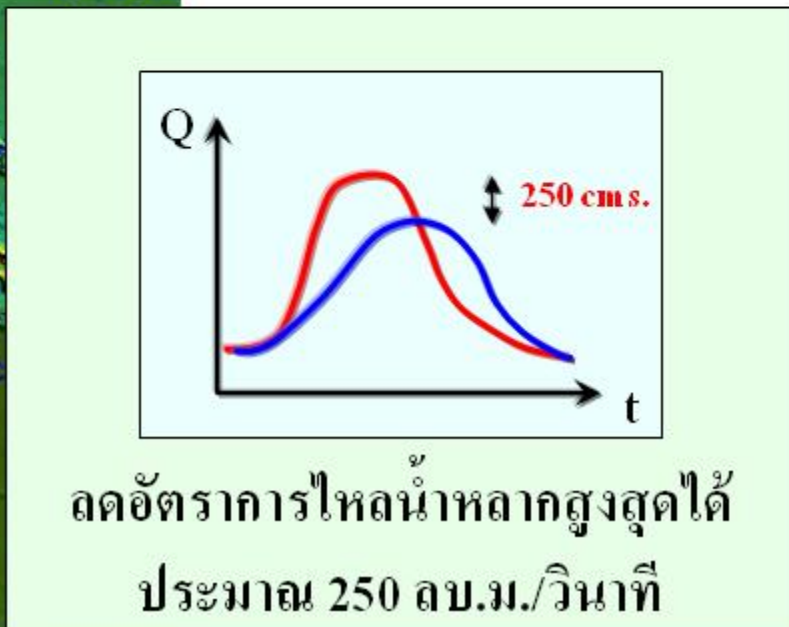
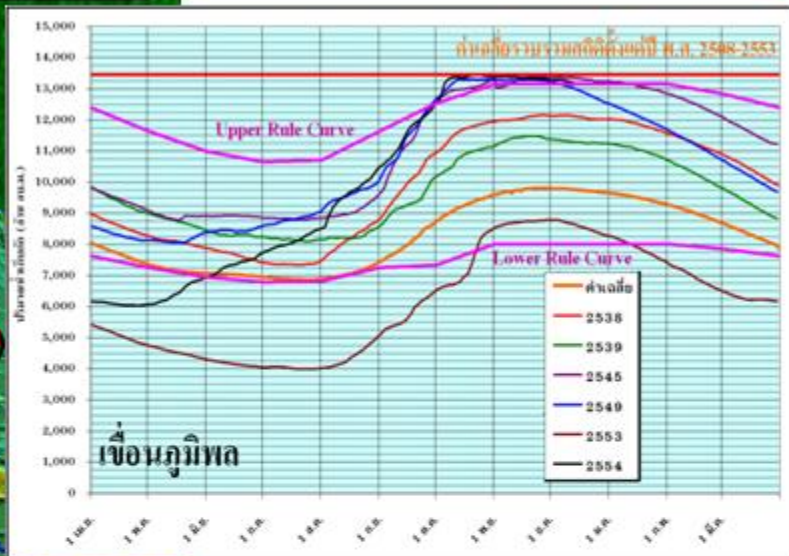
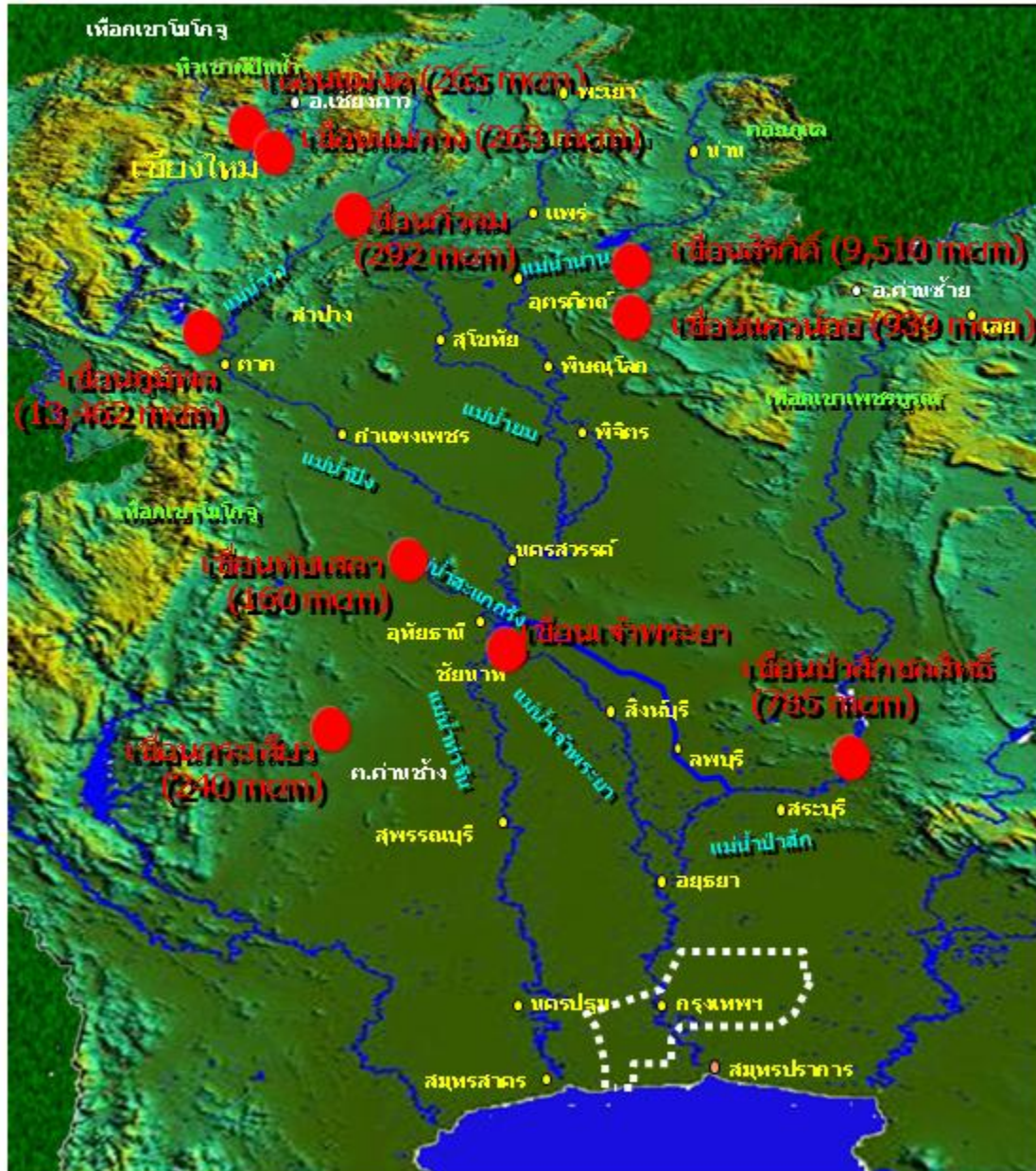
แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาและลดความเสียหายจากอุทกภัย ปี พ.ศ.2555

1. แผนงานบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำหลัก (ที่มีอยู่ในปัจจุบัน) และจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำประจำปี
2. แผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และมาตรการเยียวยา
3. แผนงานฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิมหรือตามแผนที่วางไว้
4. แผนงานพัฒนาคัดกรองข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย
5. แผนงานเผชิญเหตุเฉพาะพื้นที่
6. แผนงานปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ

ระยะเวลาดำเนินการ 6-8 เดือน

งบดำเนินการ 17,000 ล้านบาท

แผนงานบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำหลัก (ที่มีอยู่ในปัจจุบัน)

แผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และมาตรการเยียวยา

ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน

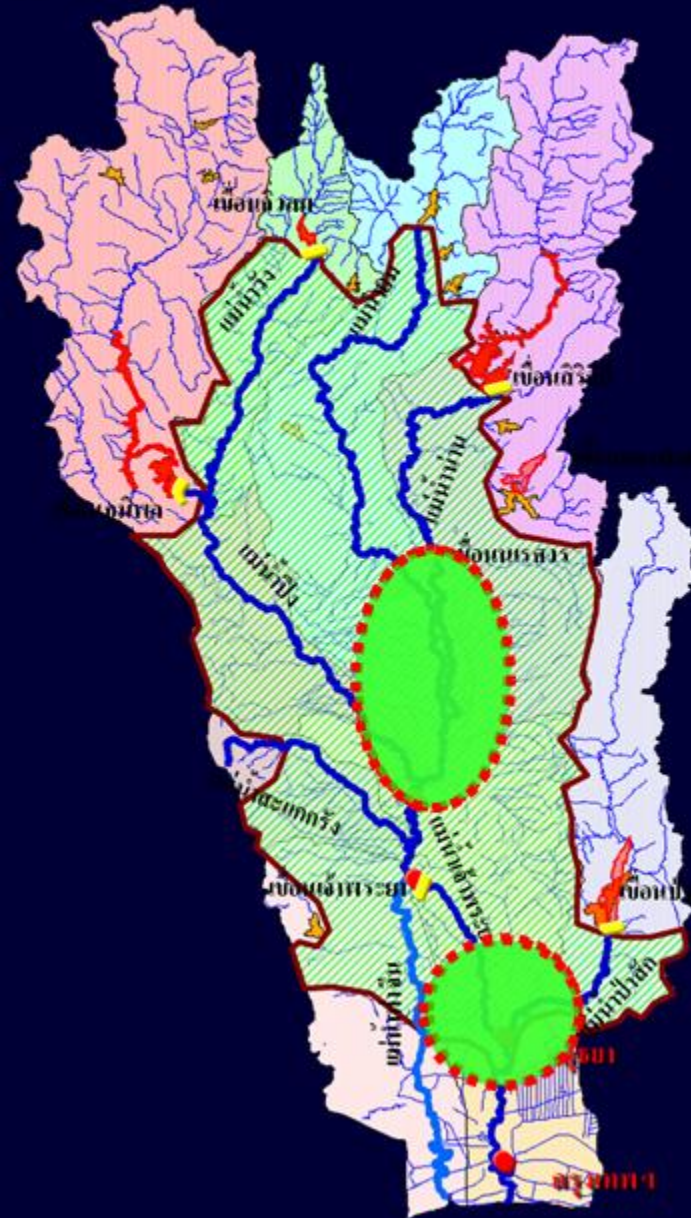

ลำดับที่	พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
1	บึงบอระเพ็ด-ชุมแสง	500
2	ชุมแสง-กักเก็บ-อ.เมืองนครสวรรค์	200
3	ตะพานหิน-บางมูลนาก-โพทะเล	400
4	อ.เมืองพิจิตร-อ.โพธิ์ประทับช้าง	350
5	อ้นตอบางกระทุ่ม	350
รวม		1,800

ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง

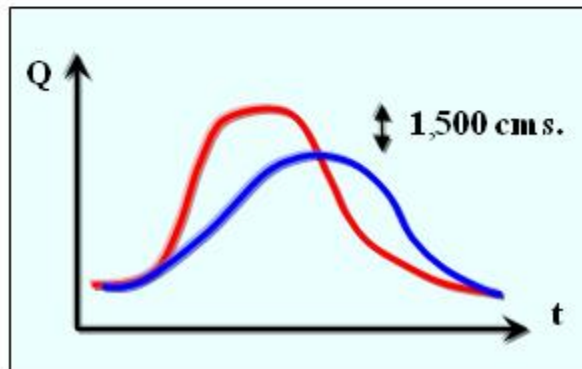
ลำดับที่	พื้นที่	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)
1	บางบาล(1)	500
2	ป่าโมก-ผักไห่	69
3	ผักไห่-บางยี่หน	350
4	บางบาล(2)	160
5	ดอนทุด-มหาราช	200
6	กุขาทอง-บางปะหัน	160
7	ไชโย-บ้านแพรก	200
8	อ่างทองตะวันตก	100
รวม		1,329

แผนงานกำหนดพื้นที่รับน้ำนอง และมาตรการเยียวยา

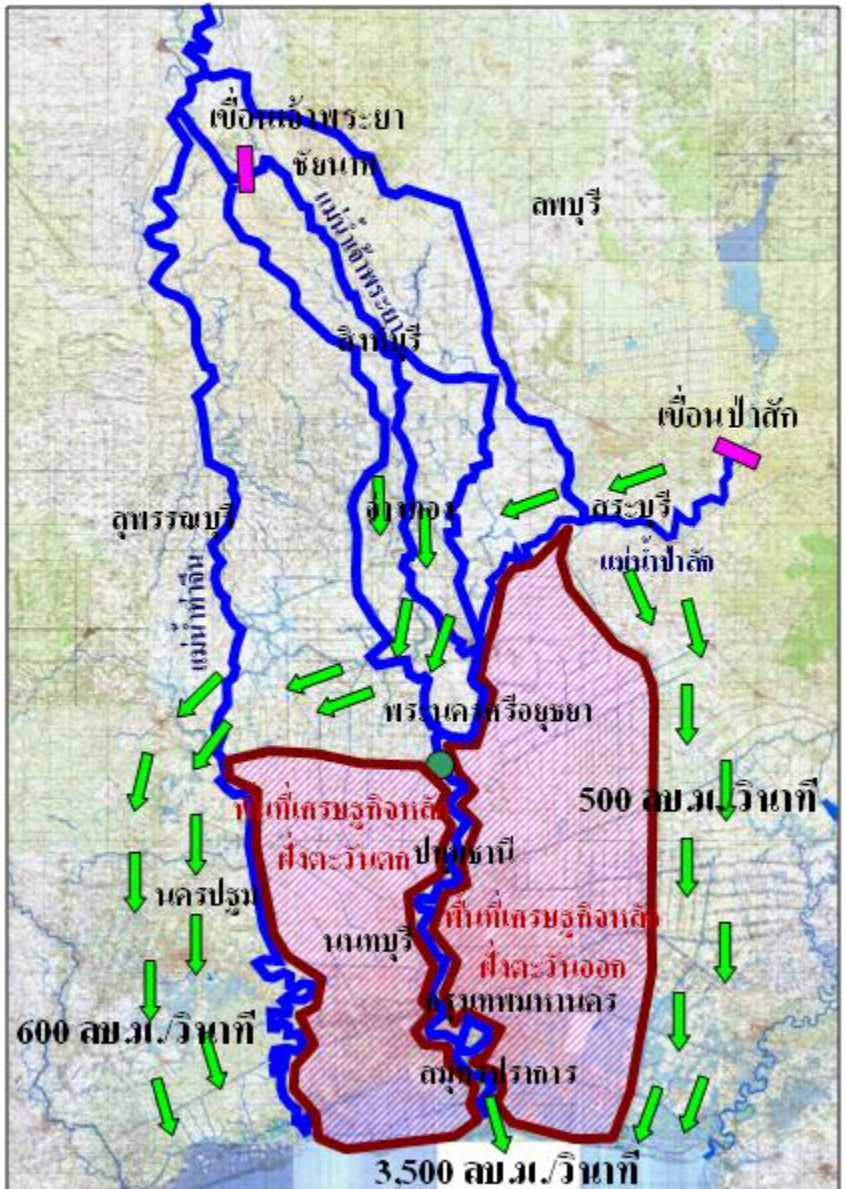

ลดอัตราการ
ไหลลงทะเล
สูงสุดได้ 1,500
ลบ.ม./วินาที

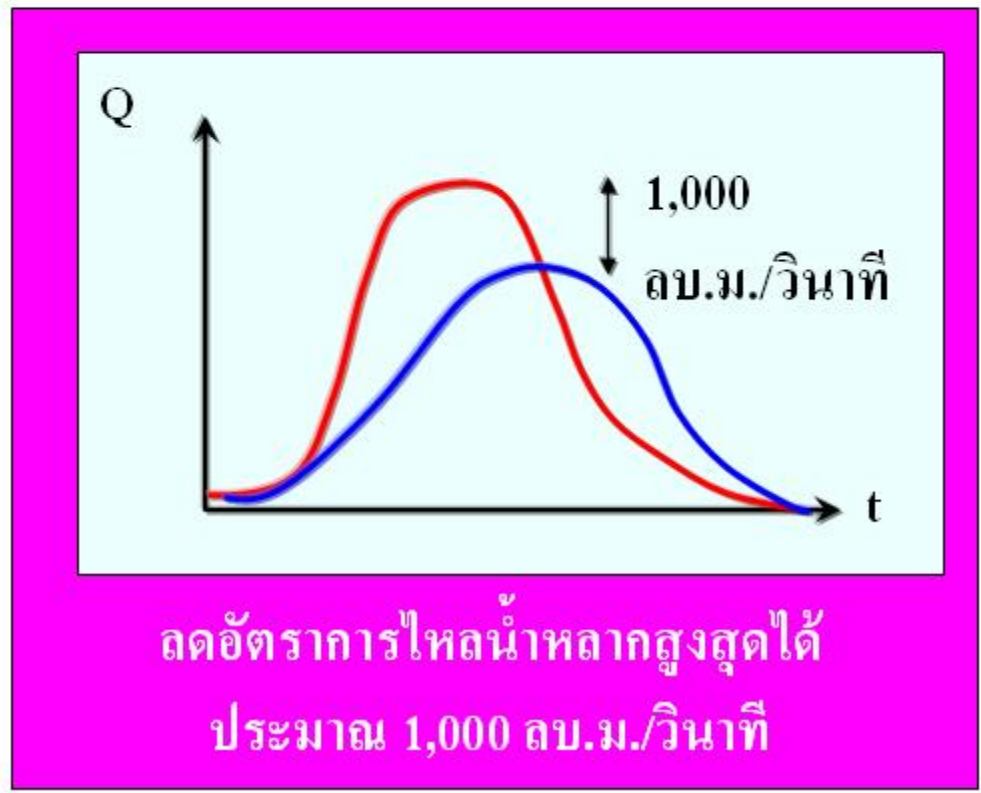

พบประชาชนในพื้นที่รับน้ำนอง

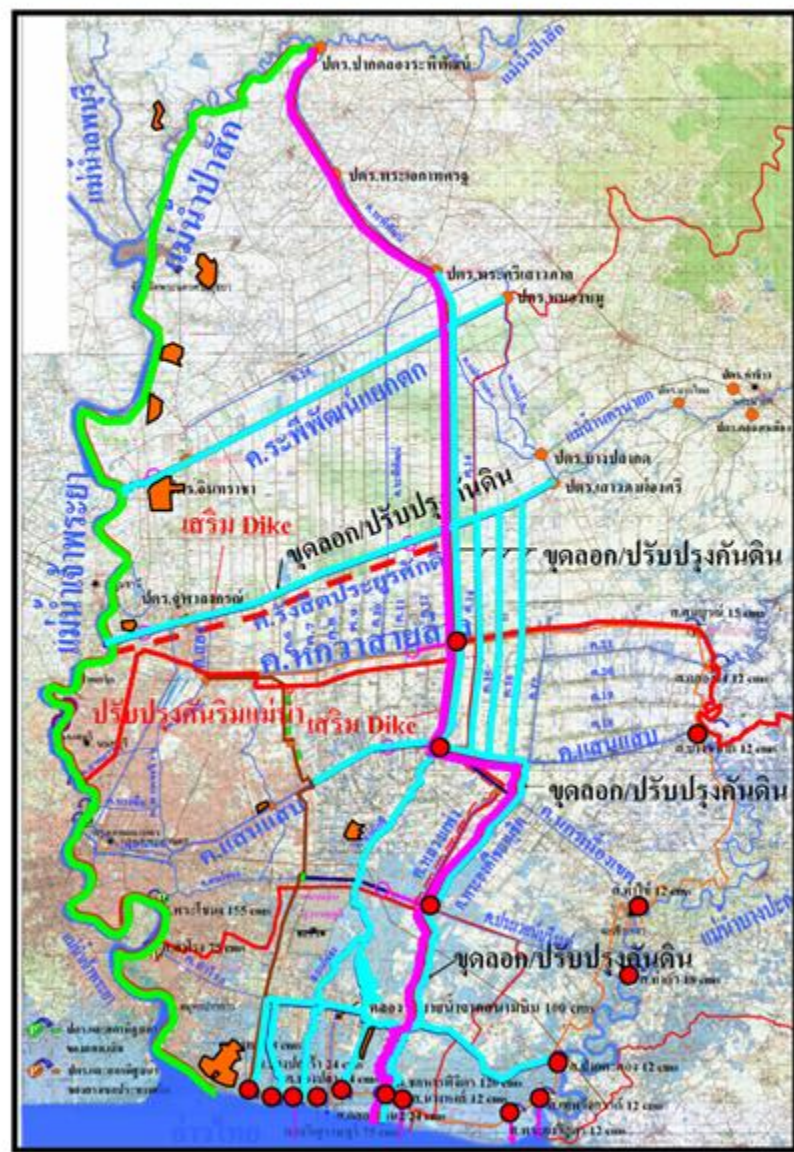
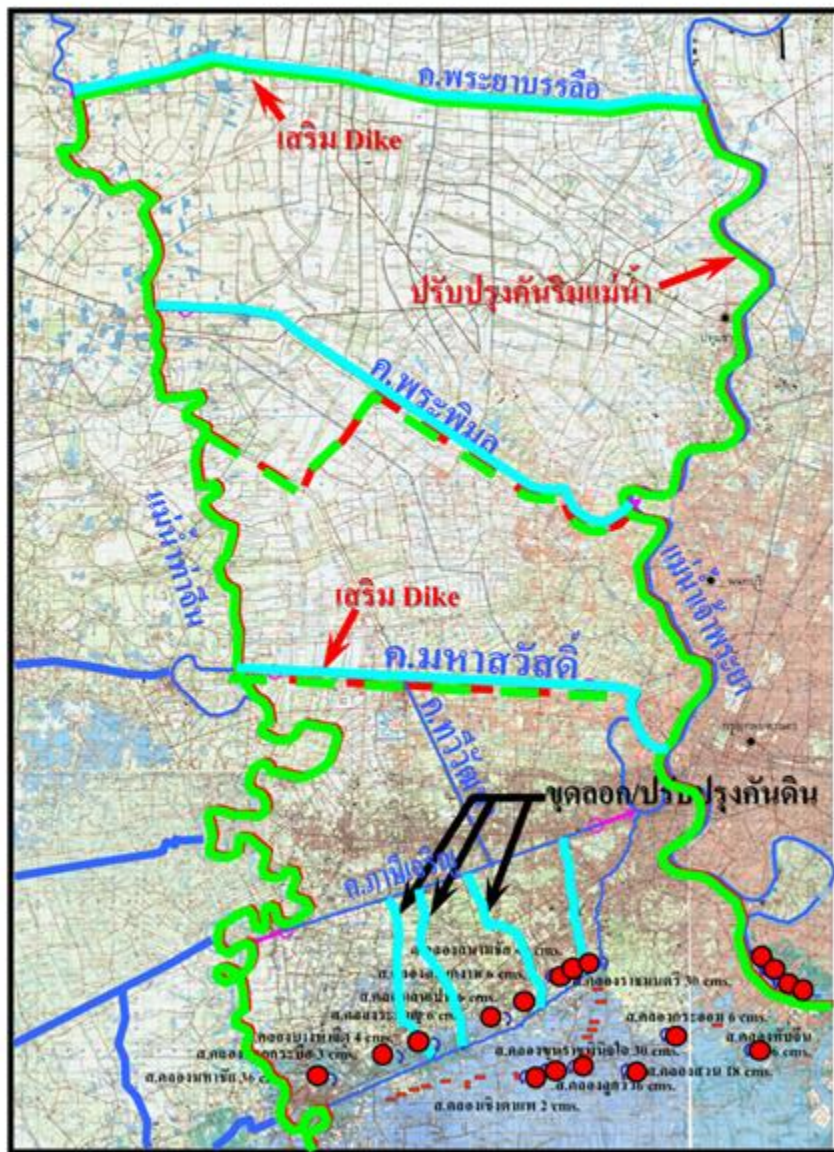
แผนงานฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิม

ปรับปรุงทางน้ำหลากฝั่งตะวันออก / ฝั่งตะวันตก นอกกลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศ

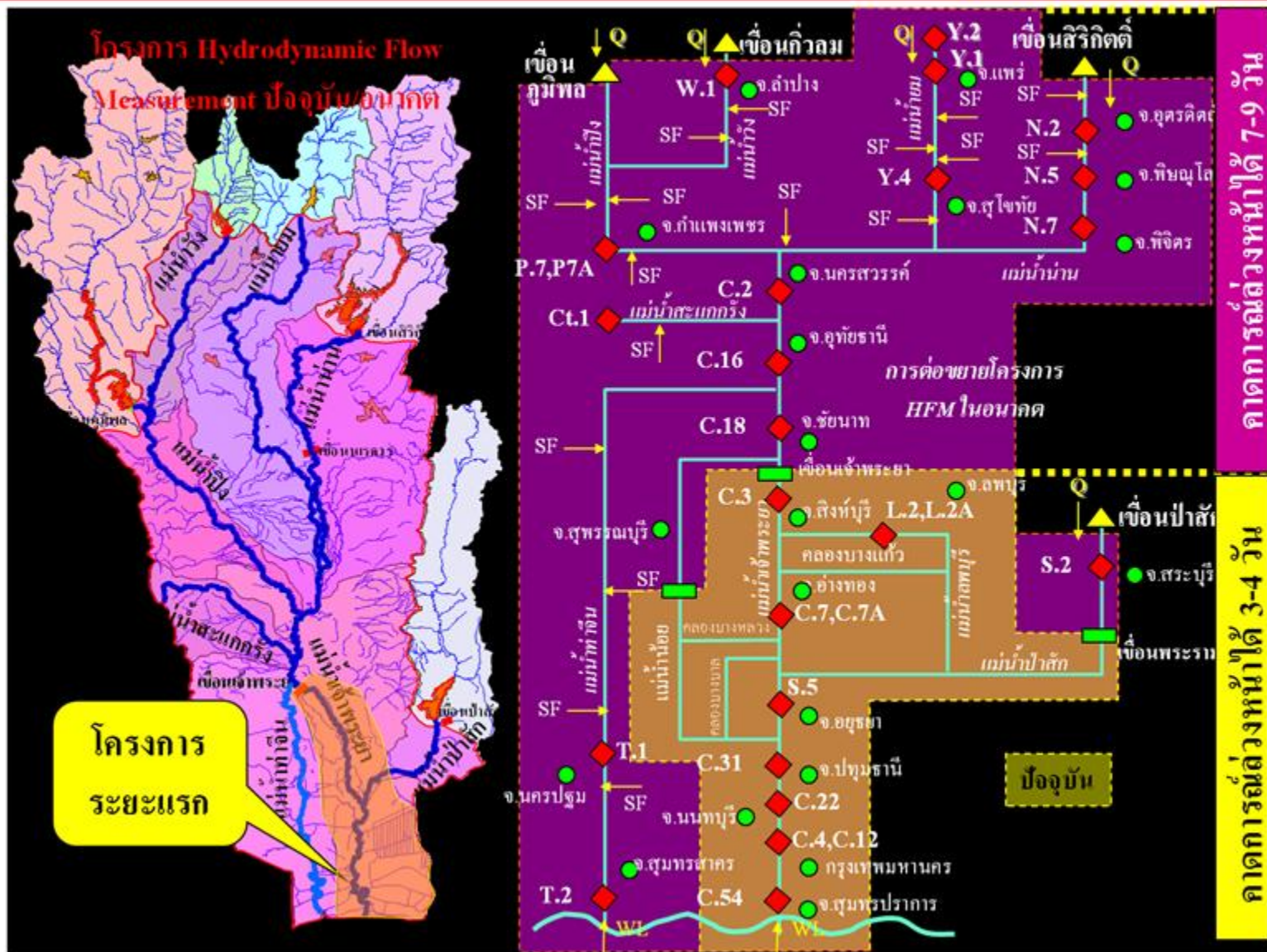

แผนงานฟื้นฟูและปรับปรุงประสิทธิภาพสิ่งก่อสร้างเดิม

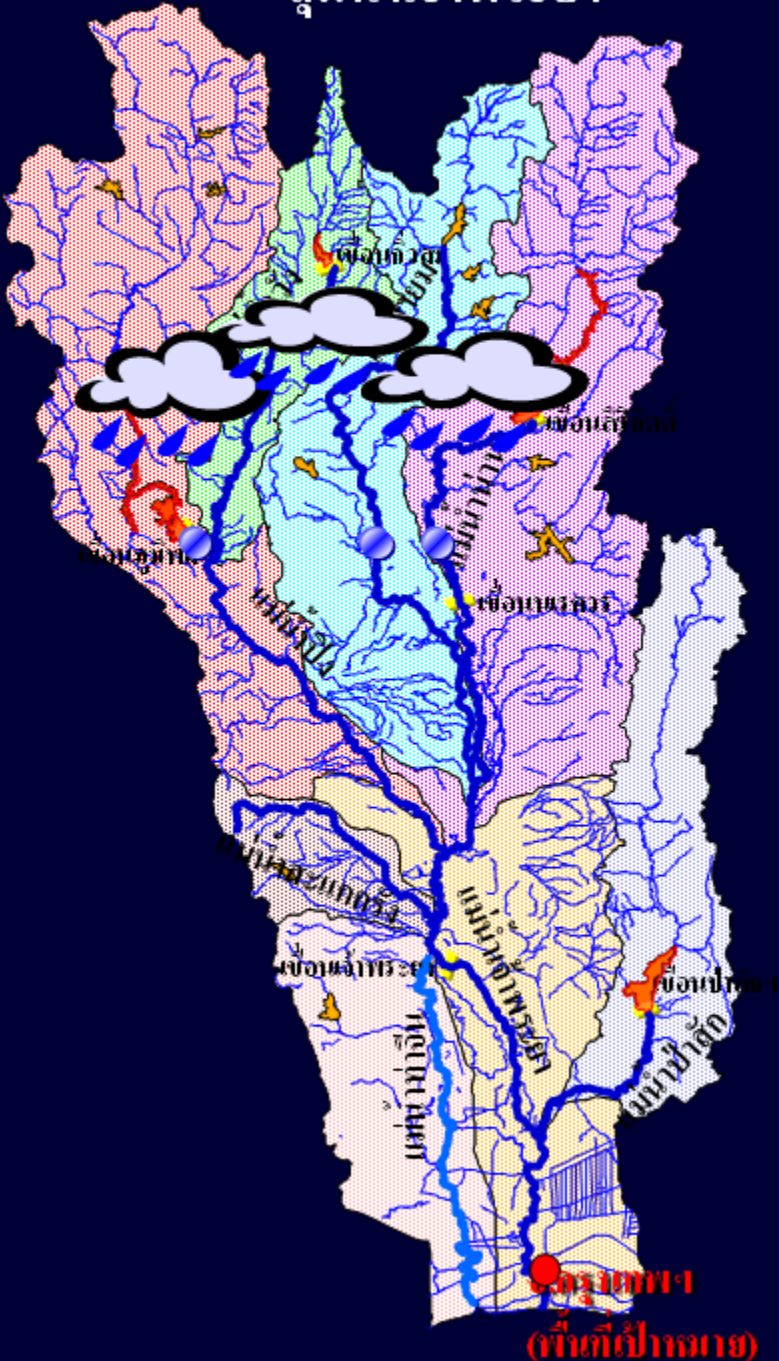
ปรับปรุงคันปิดล้อมและระบบระบายน้ำภายในของกลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศ

แผนงานพัฒนาคัดกรองข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย

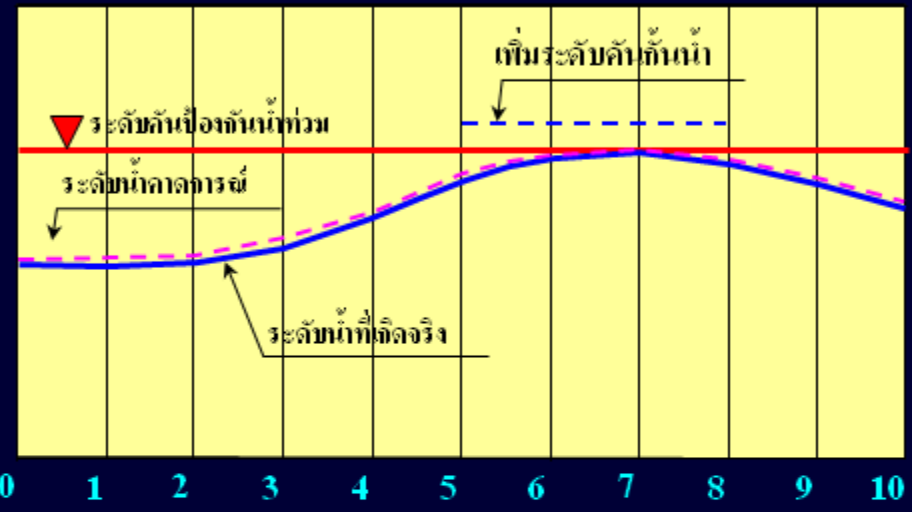

ปรับปรุงระบบคาดการณ์เตือนภัยให้พร้อมใช้งาน

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

2) จะคาดการณ์น้ำท่วมล่วงหน้าได้กรณีเกิดอุทกภัย

กิจกรรม	คาดการณ์และแจ้งผล	ติดตามข้อมูลและหาแนวทางการบริหารน้ำ	แจ้งเตือนหน่วยงานและประสานงาน	ดำเนินการบริหารน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก	บริหารจัดการน้ำหลาก
วัน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

แผนงานพัฒนาคล้งข้อมูล ระบบพยากรณ์และเตือนภัย

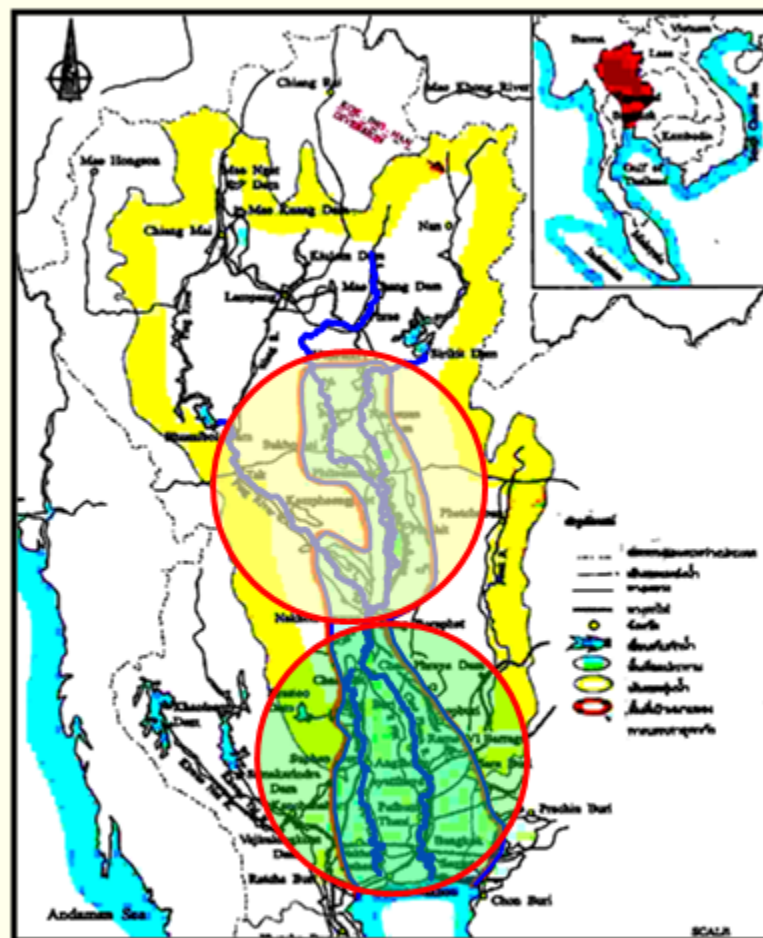
จัดทำเกณฑ์ผ่นน้ำเข้าเต็มลึง
(เหนือนครสวรรค์ & เหนืออุษยา)

พื้นที่เฝ้าระวังเหนือ จ.นครสวรรค์

- เกณฑ์เฝ้าระวังที่ อ.เมือง จ.นครสวรรค์
 - ระดับน้ำ > +25 ม.รทก.
 - อัตราการไหล > 3,000 ม³/วินาที

พื้นที่เฝ้าระวังท้าย จ.นครสวรรค์

- เกณฑ์เฝ้าระวังที่ จ.ชัยนาท
 - ระดับน้ำ > +16.5 ม.รทก.
 - อัตราการไหล > 2,500 ม³/วินาที
- เกณฑ์เฝ้าระวังที่ จ.อุษยา
 - WL > +4.8 ม.รทก.
 - Q ชัยนาท > 2,000 ม³/วินาที
 - Q พระราม6 > 600 ม³/วินาที

ต้องสอดคล้องกับตำแหน่ง เวลาที่เกิด ยอดน้ำหลาก + เวลาที่มี

ปตร. + คัน

แจ้งเตือนภัย

แผนเยียวยา

แผนงานเผชิญเหตุเฉพาะพื้นที่

Flood Rescue

Flood Restoration

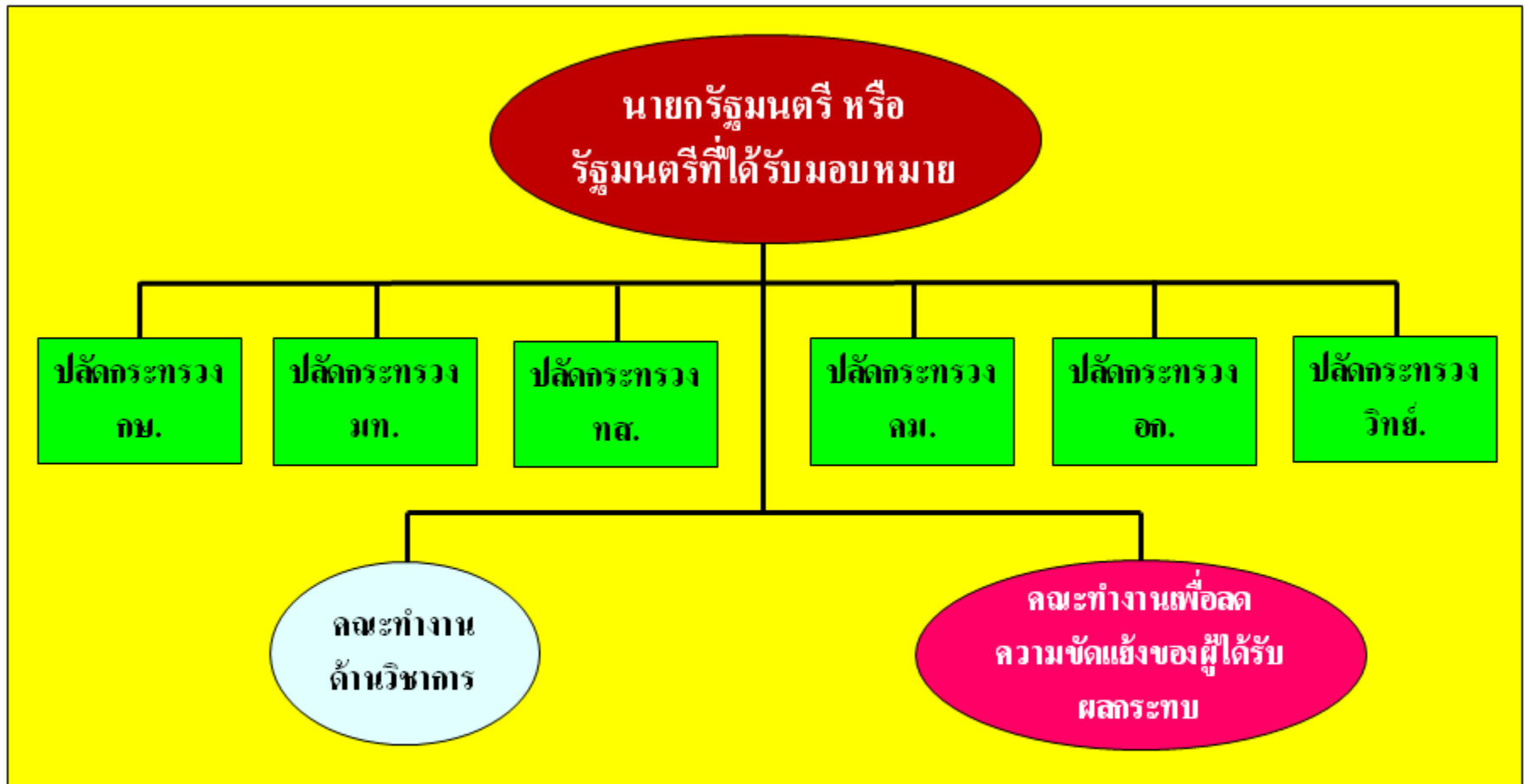

Flood Fighting

Financial Assistance

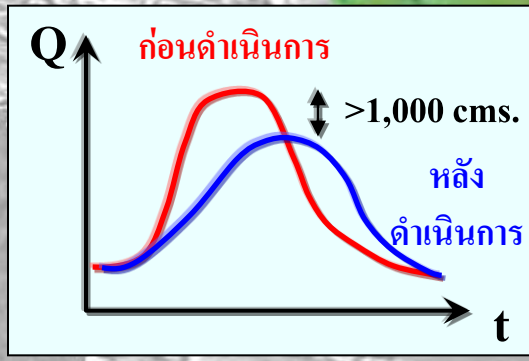
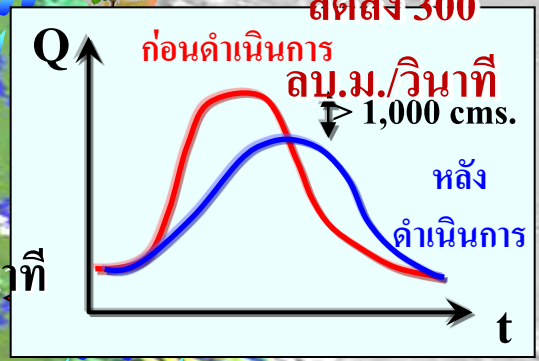
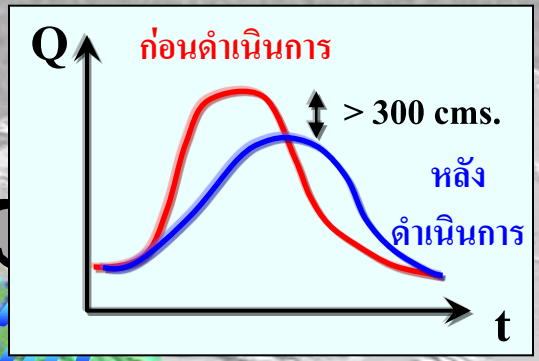
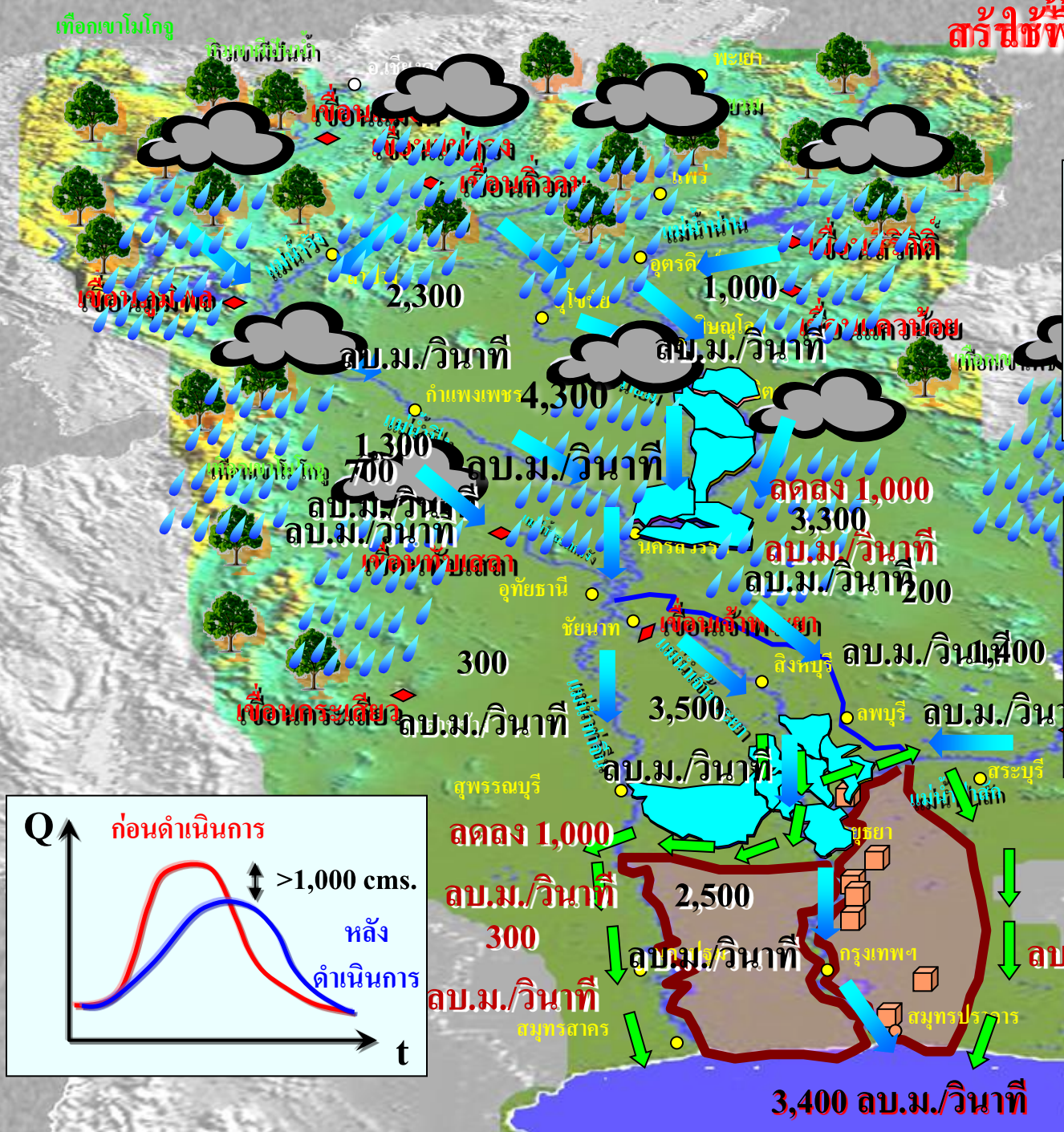
แผนงานปรับปรุงองค์กรเพื่อบริหารจัดการน้ำ

ตัวอย่างรูปแบบขององค์กรเพื่อการบริหารจัดการน้ำ

Single Command Authority

สร้างพื้นที่เกษตรกรรมระดับพื้นที่
เศรษฐกิจหรือชุมชนที่สูญเสีย

จบการบรรยาย

ขอขอบคุณครับ

